

Barns boende och försörjning när föräldrarna inte bor ihop

Resultat från en enkät till särlevande föräldrar

Barns boende och försörjning när föräldrarna inte bor ihop Resultat från en enkät till särlevande föräldrar

Producent SCB, Statistiska centralbyrån
Avdelningen för social statistik och analys
701 89 Örebro
010-479 50 00

Förfrågningar Nikolaus Koutakis, 010-479 66 65,
nikolaus.koutakis@scb.se
Karin Lundström, 010-479 41 87,
karin.lundstrom@scb.se

Du får kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet.
Vi vill dock att du uppger källa på följande sätt:
Källa: SCB, Barns boende och försörjning när föräldrarna inte bor ihop
Resultat från en enkät till särlevande föräldrar Demografiska rapporter
2023:4

Residence and support of children with parents living apart.

Producer Statistics Sweden, Department of Social
Statistics and Analysis
SE-701 89 Örebro, Sweden
+46 10 479 50 00

Enquiries Nikolaus Koutakis, +46 10 479 66 65,
nikolaus.koutakis@scb.se
Karin Lundström, +46 10 479 41 87,
karin.lundstrom@scb.se

You may copy and otherwise reproduce the contents in this publication.
However, remember to state the source as follows:
Source: Statistics Sweden, Residence and support of children with
parents living apart. Demographic reports 2023:4.

ISSN: 1654-1510 (Online)
URN:NBN:SE:SCB-2023-BE51BR2304_pdf

Denna publikation finns enbart i elektronisk form på www.scb.se
This publication is only available in electronic form on www.scb.se

Förord

SCB genomförde hösten 2022 en urvalsundersökning om hur barn till särlevande föräldrar bor. I urvalet ingår en slumpmässigt utvald förälder till barn och unga 0–19 år som den 30 juni 2022 var folkbokförda med en förälder och som hade båda sina föräldrar folkbokförda i Sverige. Huvudsyftet med insamlingen var att uppdatera den modell för växelvis boende som används inom SCB: statistik om inkomster för individer och hushåll. Ett ytterligare syfte var att beskriva hur boendet ser ut för barn vars föräldrar inte lever ihop samt hur föräldrar löser ekonomin gällande barnet. I undersökningen har föräldrarna fått frågor om hur barnet bor, om ekonomin och även om hur de kommit överens med barnets andra förälder om boende och ekonomi. I denna rapport redovisas resultat från undersökningen.

En liknande undersökning har genomförts tidigare och resultat från den undersökningen publicerades i rapporten *Olika familjer lever på olika sätt* (Demografiska rapporter 2014:1). Både urval och frågor skiljer sig åt mellan de två undersökningarna vilket gör att möjligheterna att jämföra resultaten är begränsade.

Rapporten har skrivits av Nikolaus Koutakis och Karin Lundström. Fredrik Carlsson har tagit fram tabellunderlag samt bidragit med metodstöd. Anneli Åkerman har bidragit med värdefulla synpunkter.

SCB i oktober 2023

Maj Eriksson Gothe
Enhetschef

Sara Frankl
Sektionschef

Innehåll

Förord	3
Sammanfattning	6
Undersökningens syfte	6
Undersökningens resultat	7
Inledning	10
Rapportens upplägg	10
Population och svarsfrekvens	10
Barnets boende	12
Hur barn med särlevande föräldrar bor	12
Många barn med utländsk bakgrund bor hos sin mamma	16
Hur barnets boende förändrats sedan separationen	23
Föräldrarnas beslut om barnets boende	24
Försörjningen för barnet	30
Att komma överens om ekonomin	30
Föräldrar som får eller betalar underhållsbidrag	33
Mer om hushållet för föräldrar och barn	36
Partner och barn i hushållet – boendet ur föräldrarnas perspektiv	36
Bonusföräldrar och syskon – boendet ur barnets perspektiv	39
Avslutande kommentarer	40
Om andelen barn som bor växelvis	40
Om de svarandes representativitet och skillnaden mellan mammors och pappors svar	40
Kort om statistiken	42

Statistikens ändamål och innehåll.....	42
Statistikens framställning.....	45
Statistikens kvalitet	46
Bra att veta.....	47
Bilaga 1: Webbenkät.....	49
Bilaga 2: Tabeller.....	55

Sammanfattning

I den här rapporten redovisas resultatet av undersökningen Barns boende när föräldrarna inte bor ihop som SCB genomförde hösten 2022.

Undersökningens syfte

Syftet med undersökningen är att studera hur föräldrar har löst boendet och ekonomin för barn när de inte lever ihop med den andra föräldern.

Vad undersökningen belyser

Undersökningen studerar främst hur barn till särlevande föräldrar bor: endast hos den ena föräldern och i så fall om det är hos mamman eller pappan, mer hos den ena eller växelvis (lika mycket) hos båda föräldrarna.

Undersökningen belyser även kopplingen mellan hur barnet bor och

- barnets ålder
- barnets kön
- om barnet har svensk eller utländsk bakgrund
- föräldrarnas utbildningsnivå
- föräldrarnas inkomst
- geografiskt avstånd mellan föräldrarnas bostäder
- i vilken utsträckning föräldrarna arbetar
- föräldrarnas ålder när barnet föddes
- hur länge föräldrarna har levt isär.

Slutligen undersöks dessutom

- hur föräldrarna kom fram till hur barnet skulle bo
- vad som påverkade beslutet om barnets boende
- om föräldrarna är nöjda med hur barnets boende ser ut.

Undersökningens omfattning och genomförande

Undersökningen består av två delar:

- en enkät som besvarades av 16 153 föräldrar (vilket motsvarar en svarsfrekvens på 32,4 procent)
- registerdata, dvs. kompletterande uppgifter ur SCB:s register om bland annat ålder, födelseland, kommuntyp, utbildningsnivå och inkomst.

Urvalet av enkätpersoner gjordes i två steg:

1. Först valdes slumpvist 50 000 barn ut vars föräldrar inte lever ihop.
2. Sedan valdes slumpvist en förälder till varje av dessa barn ut.

Enkäten skickades ut till de utvalda föräldrarna. Efter att svaren fåtts in kompletterades dessa med registerdata om dem som svarat.

Undersökningens resultat

Undersökningens resultat kan delas in i tre huvudområden:

- hur barn till särlevande föräldrar bor
- försörjningen för barnet
- partner och andra barn i hushållet.

Hur barn till särlevande föräldrar bor

Växelvis boende är den vanligaste boendeformen för barn och unga i åldrarna 0–19 år med särlevande föräldrar som båda bor i Sverige. Undersökningen visar att närmare hälften av barnen bor så. Att bo växelvis innebär att barnet bor lika mycket hos varje förälder.

Den övriga fördelningen av boendelösningar för dessa barn och ungdomar ser ut på följande sätt:

- 29 procent bor endast hos mamman.
- 14 procent bor mest hos mamman.
- 4 procent bor endast hos pappan.
- 4 procent bor mest hos pappan.

Boendet beskrivs olika

Mammor och pappor beskriver boendet på olika sätt. Ungefär dubbelt så många pappor som mammor uppger att barnen bor växelvis. En möjlig förklaring är att föräldrar som bor med sina barn har besvarat enkäten i större utsträckning än de vars barn endast bor med den andra föräldern. Skillnaderna kan också bero på att föräldrar över- eller underskattar den tid barnen bor hos dem.

Barnets ålder, tid sedan separation och bakgrund påverkar

Jämförelser mellan olika grupper av barn visar att växelvis boende är vanligast i åldrarna 6–9 år och minst vanligt för de äldsta och yngsta barnen. Barn vars föräldrar separerat under de senaste fem åren bor i högre utsträckning växelvis än barn vars föräldrar varit separerade sedan längre tid, eller aldrig levt ihop.

Undersökningen visar också att växelvis boende är vanligare för barn med

- svensk bakgrund
- eftergymnasialt utbildade föräldrar.

I undersökningen får föräldrarna svara på hur barnets boende såg ut direkt efter att de separerat. Även då var växelvis boende den vanligaste lösningen. För de flesta barn är alltså boendet oförändrat jämfört med efter separationen.

Observera att barn vars ena förälder inte bor i Sverige, är avliden eller okänd inte ingår i undersökningen. Därför är andelen växelvis boende enligt denna undersökning inte jämförbar med annan statistik. Läs mer om detta i avsnittet Avslutande kommentarer, se även figuren i avsnittet Kort om statistiken..

Beslutet om barnets boende är oftast gemensamt

I undersökningen uppger majoriteten av föräldrarna att de tillsammans har kommit överens om hur barnet ska bo, 76 procent av mammorna och 88 procent av papporna. I de fall föräldrarna inte kommit överens är det vanligare att barnets pappa inte har deltagit i beslutet än att mamman inte har det.

Många av de föräldrar som lämnat kommentarer uppger att det är självklart att komma fram till ett gemensamt beslut. Många skriver också att barnet själv fått bestämma hur det ska bo, eller att föräldrarna kommit överens tillsammans med barnet. Samtidigt är det flera som beskriver svårigheter att komma överens, exempelvis under en pågående vårdnadstvist. Här visar undersökningen skillnader i svar från mammor och pappor. Mammor beskriver ofta ett ointresse för barnet från den andra föräldern, medan pappor oftare uppger att de inte fått vara med och bestämma om barnets boende.

Undersökningen visar att de flesta föräldrar är mycket eller ganska nöjda med lösningen för barnets boende.

Försörjningen för barnet

Det är vanligast att föräldrarna själva kommit överens om hur ekonomin rörande barnet ska lösas. Undersökningen visar också att det är vanligt att ha underhållsstöd via Försäkringskassan.

Föräldrarna är oftast överens om ekonomin

Det vanligaste för föräldrar som tillsammans har kommit fram till hur ekonomin rörande barnet ska lösas är att var och en betalar för barnet när den har barnet boende hos sig. En mindre vanlig fördelning är att föräldrarna betalar hälften var; det gäller särskilt när barnet bor växelvis. I undersökningens öppna svar framkommer dock även att föräldrarna upplever svårigheter att diskutera eller komma överens om ekonomin. Många av föräldrar som skrivit kommentarer beskriver en pågående eller tidigare konflikt om barnets försörjning. Vissa skriver att de fått hjälp av jurister eller att det beslutats i tingsrätten.

Vanligt att utgå från beloppet för underhållsstöd

I de fall en förälder betalar underhåll till den andra är det vanligt att utgå från beloppen för underhållsstöd via Försäkringskassan. Nära hälften har valt att ha samma belopp som för underhållsstöd via Försäkringskassan, en dryg fjärdedel kom själva fram till ett lämpligt belopp och en knapp fjärdedel kom fram till ett belopp med hjälp av Försäkringskassans beräkningsverktyg. I genomsnitt är beloppet som tas emot eller betalas till den andra omkring 2 300 kronor per månad. Det är ungefär lika vanligt att beloppet är under som över det som skulle motsvara fullt underhållsstöd från Försäkringskassan.

Mer om familjeförhållanden: partner och andra barn i hushållet

I undersökningen framgår att de flesta särlevande föräldrar är ensamstående, omkring 7 av 10. För dem som är sammanboende är det vanligast att alla barn i hushållet är den svarande förälderns.

Det är också vanligt med gemensamma barn eller att partners barn också finns i hushållet. Omkring 3 av 10 barn bor med en bonusförälder i den svarande förälderns hushåll. Drygt hälften av barnen har minst ett syskon boende i hushållet, oftast ett helsyskon. Barnets helsyskon bor i de flesta fall på samma sätt som barnet själv.

Inledning

Under hösten 2022 genomförde SCB undersökningen Barns boende när föräldrarna inte bor ihop. Syftet med undersökningen var att undersöka hur föräldrar har löst boendet och ekonomin för barnet. Den av två föräldrar som slumpvis valdes ut att delta i undersökningen har bland annat fått uppge

- hur barnet bor
- hur föräldrarna kom fram till hur barnet skulle bo
- vad som påverkade beslutet om barnets boende
- om de är nöjda med hur barnets boende ser ut.

De utvalda föräldrarna har även fått svarat på frågor som rör barnets försörjning. Föräldrarnas svar har kompletterats med uppgifter om bland annat ålder, födelseland, utbildningsnivå och inkomst.

I rapporten används begreppet ”växelvis boende” i de fall föräldern angett att barnet bor ungefär lika mycket hos båda föräldrarna.

Rapportens upplägg

Rapporten inleds med en beskrivning av hur barns boende delas mellan föräldrarna, skillnader mellan pojkar och flickor, och bland pojkar och flickor i olika åldersgrupper. Dessutom beskrivs boendet för olika grupper av barn, samt om boendet förändrats sedan direkt efter separationen. I kapitlet redovisas även hur föräldrar kom överens om barnets boende och hur nöjda de är med överenskommelsen om barnets boende.

I kapitlet ”Försörjningen för barnet” beskrivs hur föräldrarna kommit överens om och hur de löser ekonomin för barnet. Kapitlet ”Mer om hushållet för föräldrar och barn” redovisar om föräldrarna bor med en partner och om det finns andra barn i hushållet. Rapporten avslutas med kommentarer om bland annat andelen barn som bor växelvis.

I kapitlet ”Kort om statistiken” beskrivs datamaterial och metoder. I rapporten presenteras andelsskattningar med tillhörande konfidensintervall (KI) för hur boende och ekonomi ser ut för dessa barn. I avsnittet ”Osäkerhet i statistiken” kan du läsa mera om konfidensintervall. I Bilaga 1 finns enkäten och därefter följer en tabellbilaga.

Population och svarsfrekvens

Populationen utgörs av barn upp till 19 år som har föräldrar som är folkbokförda på två olika adresser i Sverige och där barnet är folkbokfört hos en av dem. Undersökningen riktar sig till föräldrar. Den 30 juni 2022 fanns det 488 050 barn som uppfyllde dessa kriterium. Urvalet var

50 000 barn där en av föräldrarna slumpades ut att delta i undersökningen. Av de utvalda svarade 16 153 på enkäten vilket innebär en svarsfrekvens på 32,3 procent.

Barn med samkönade föräldrar är för få i undersökningen för att kunna redovisas som grupp. Därför redovisas de i rapporten efter den svarande förälderns kön.

De flesta barn har två föräldrar som är deras biologiska föräldrar, men det finns många andra konstellationer, till exempel barn som adopterats av en eller två föräldrar, barn med samkönade föräldrar och barn med en förälder. I denna undersökning förekommer såväl biologiska föräldrar som samkönade- och adoptivföräldrar samt andra föräldrar med juridisk vårdnad om barnet och som under 2022 var folkbokförda på två olika adresser i Sverige. Avgränsningen är gjord för att barnet teoretiskt sett skulle kunna bo växelvis hos bägge föräldrar /vårdnadshavare eftersom bägge är folkbokförda i Sverige. De barn som inte ingår i studien även om deras föräldrar inte lever tillsammans kan ha en förälder som

- bor utomlands
- är avliden eller okänd.

En utförlig redovisning av populationen ges i kapitlet ”Kort om statistiken”.

Barnets boende

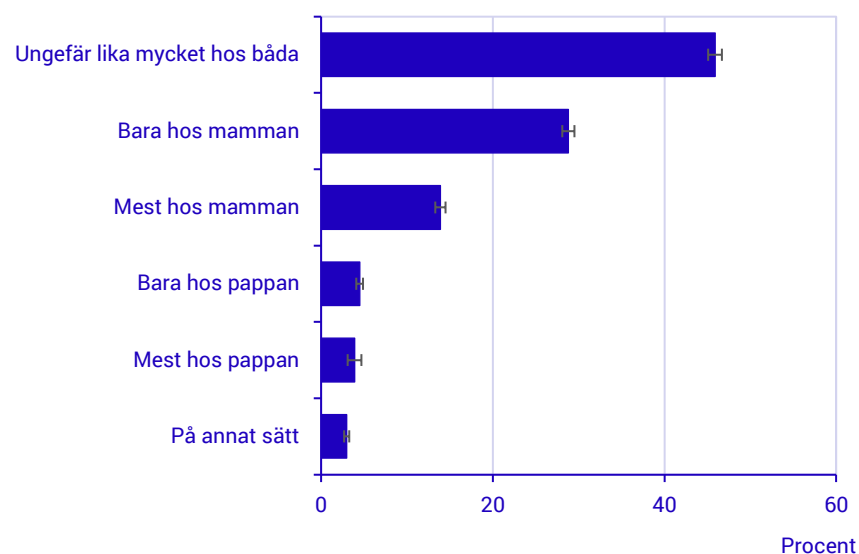
Frågor om var barnet bor ställs i frågeformulärets två inledande frågor, de har följande ordalydelse: ”Hur bor ditt barn idag?” och ”Ungefär hur många dagar per månad bor ditt barn hos dig?” Samtliga frågor och dess svarsalternativ återges i bilaga 1. Även om det är barnens föräldrar som besvarat frågorna så redovisas resultaten ur ett barnperspektiv som ger svar på frågan om hur barn bor snarare än föräldraperspektivets hur föräldrar har sina barn boende hos sig. Samtliga resultat återfinns i tabellbilagan.

Endast ett föräldrasvar, från en mamma eller pappa redovisas per barn.

Hur barn med särlevande föräldrar bor

Det vanligaste boendet för barn till föräldrar som inte bor ihop är så kallat växelvis boende, det vill säga att barnet bor ungefär lika mycket hos båda sina föräldrar. Nära hälften, 46 procent, bor växelvis. 29 procent bor endast hos mamman och 4 procent bor endast hos pappan, 14 procent bor mest hos mamman och 4 procent bor mest hos pappan. 3 procent av barnen bor på annat sätt. Föräldrarna som uppger att barnet bor på annat sätt har haft möjlighet att beskriva hur deras barn bor. Det är vanligt att föräldrarna i de öppna svaren uppger att barnet på grund av studier bor på annan ort, att de bor hos pojk- eller flickvän, barnet bor hos den ena föräldern på vardagar och hos den andra under helger och lov, barnen bor konstant i samma bostad medan föräldrarna turas om att byta, ett annat återkommande svar är att barnet bor på institution.

Diagram 1. Hur bor ditt barn idag? Procent

Vartannat barn under 18 år bor växelvis, och var fjärde endast hos mamma

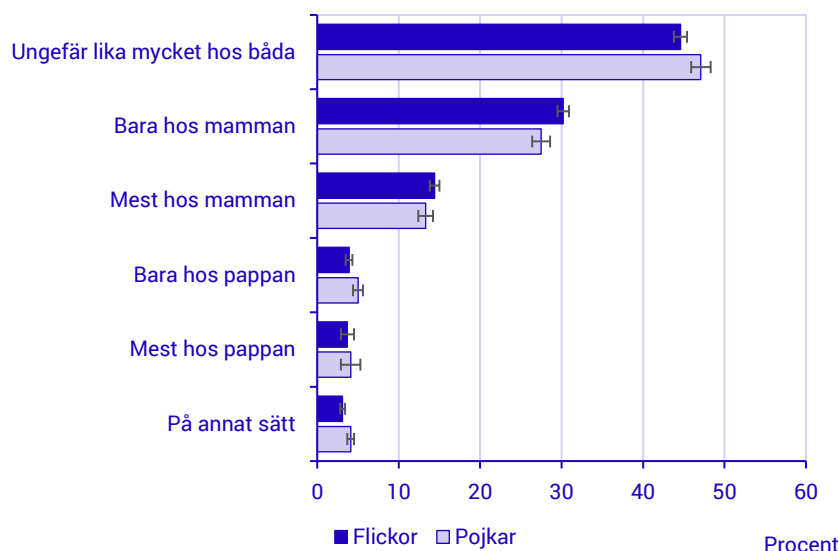
205 936 barn under 18 år bor växelvis, det motsvarar 49 procent av populationen. 26 procent (112 180) barn bor endast hos mamma och 14 procent (59 413) bor mest hos mamma.

Skillnaderna mellan mammors och pappors svar diskuteras mer i kapitlet "Avslutande kommentarer".

Små skillnader mellan pojkar och flickor

Totalt sett är det små skillnader mellan flickor och pojkar när det gäller boendet. En något större andel pojkar, 47 procent, bor växelvis än flickor, 45 procent. Något mindre andel, pojkar, 28 procent, bor endast med mamma än flickor, 30 procent.

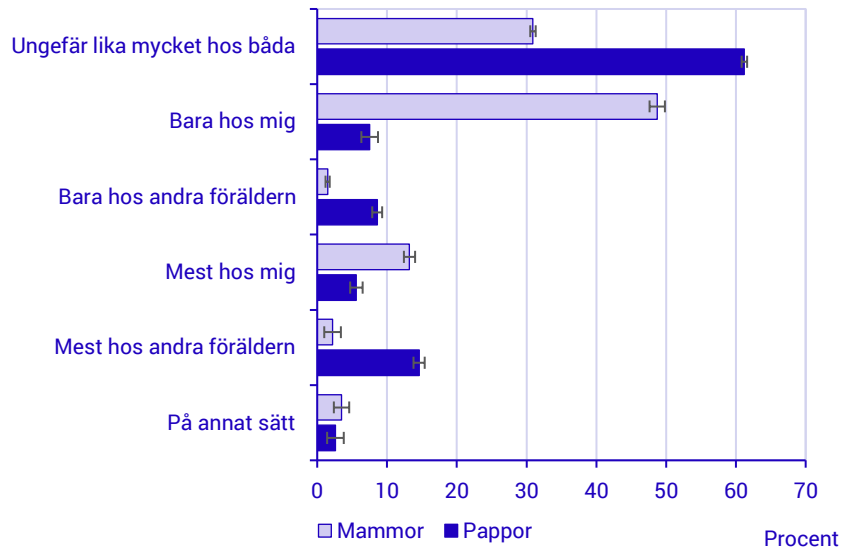
Diagram 2. Hur bor ditt barn idag? Boende efter barnets kön. Procent

Dubbelt så många pappor som mammor uppger att barnen bor växelvis

De mammor och pappor som valt att delta i undersökningen målar två helt olika bilder av hur barn till särlevande föräldrar bor. Andelen föräldrar som uppger att barnet bor växelvis, alltså ungefär lika mycket hos mamman och pappan, skiljer sig åt beroende på vem som svarar. Dubbelt så många pappor, 61 procent, uppger att barnen bor växelvis jämfört med mammorna, 31 procent. Det är även stora skillnader mellan mammor och pappor som uppger att barnen endast bor hos dem. Nästan hälften av de svarande mammorna, 49 procent, uppger att barnet endast bor hos dem. Andelen pappor som svarar att barnet endast bor hos mamman är 9 procent. 8 procent av papporna uppger att barnet bara bor hos dem, 2 procent av mammorna uppger att barnet endast bor hos sin pappa. Störst likheter i svaren är det när det gäller att barnet mest bor med mamma: 13 procent av mammorna och 15 procent av papporna uppger att barnet mest bor med mamman. 6 procent av papporna svarar att barnet bor mest hos dem, 2 procent av mammorna uppger att barnet mest bor hos pappan.

Diagram 3. Hur bor ditt barn idag? Boende enligt mammor och pappor. Procent

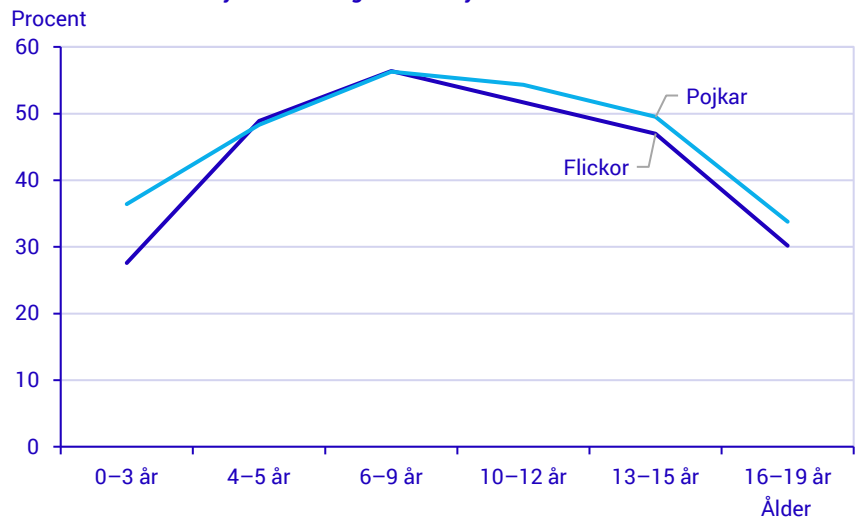
Hittills har samtliga svarskategorier för barns boende redovisats. Härefter aggregeras svaren genom att slå ihop svaren att barnet bara bor hos mamma med svaren att barnet mest bor hos mamma, detsamma görs med barnen som endast eller bara bor med pappa. Denna aggregerade svarskategori benämner vi Bara /mest hos mamma respektive pappa. I tabellbilagan anges de ursprungliga kategorierna.

Vanligast att barn 6–9 år bor växelvis

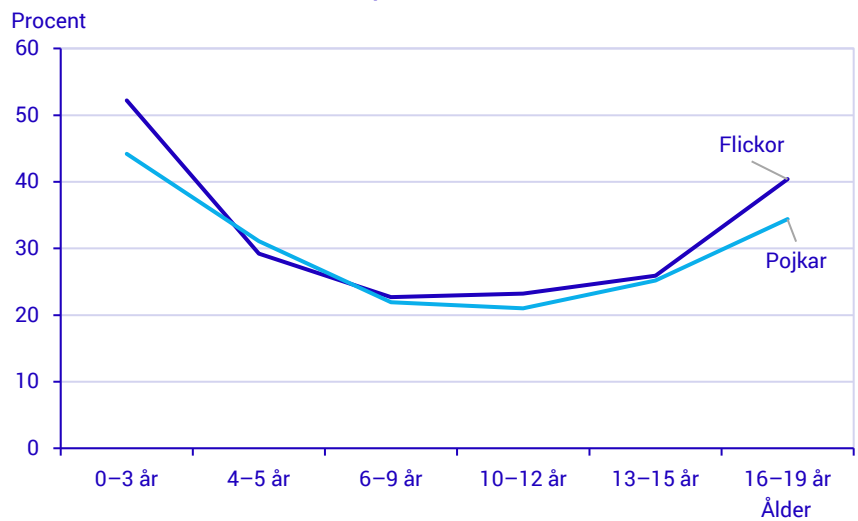
Boendet ser olika ut för barn i olika åldrar. Växelvis boende är vanligast i åldrarna 6–9 och minst vanligt för de yngsta och äldsta barnen. Mönstret är det omvända för boende bara eller mest hos mamma, medan det är ungefär lika vanligt att bo enbart eller mest med pappa oavsett ålder.

Diagrammen nedan visar att det totalt sett är en större andel av pojkarna än av flickorna som bor lika eller nästan lika mycket hos båda föräldrarna. Vidare ses att något fler flickor än pojkar som endast eller mest bor med sin mamma. När det gäller de som endast eller mest bor med sin pappa ser det olika ut för pojkar och flickor i olika åldrar men som framgår av diagrammet är det inga stora skillnader då det är relativt liten andel som bor endast eller mest hos pappan.

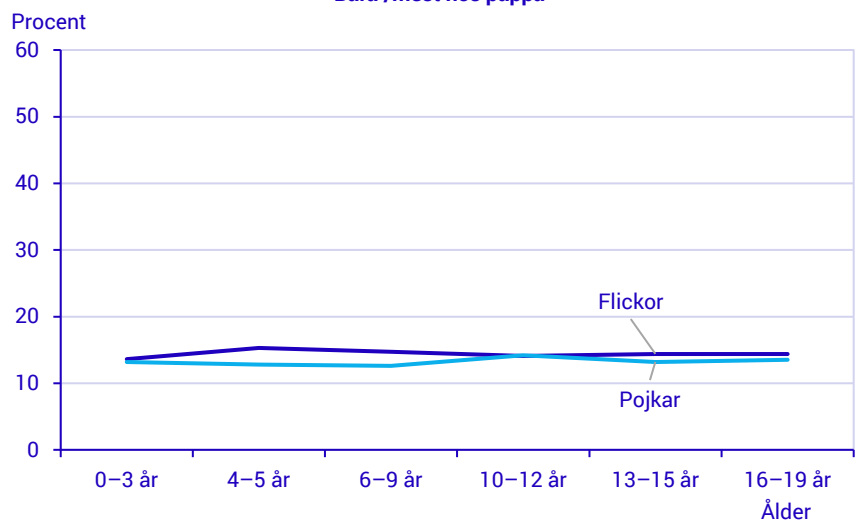
Diagram 4. Hur bor ditt barn idag? Boende efter kön och ålder. Procent
Lika mycket eller ungefär lika mycket hos båda föräldrarna

Bara /mest hos mamma

Bara /mest hos pappa

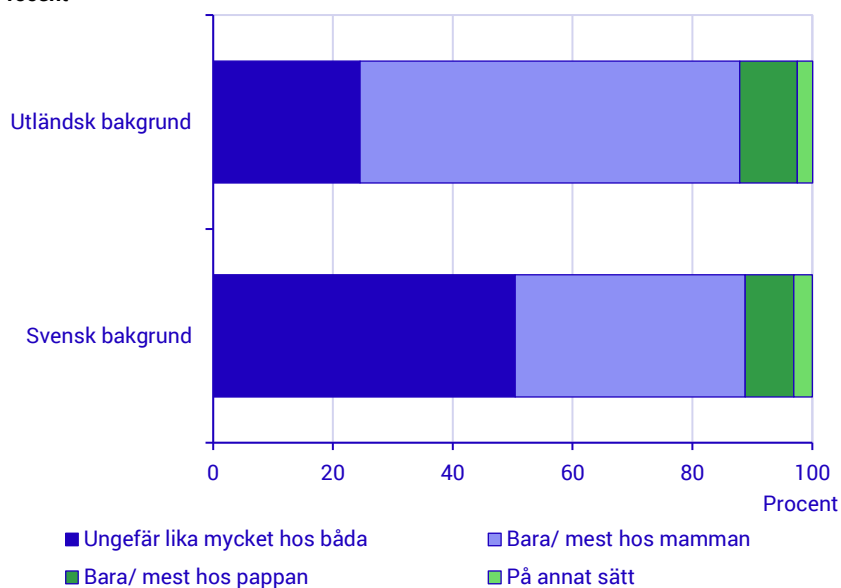

I gruppen barn med utländsk bakgrund ingår både barn som själva är utrikes födda och barn som är födda i Sverige med två utrikes födda föräldrar.

Många barn med utländsk bakgrund bor hos sin mamma

Boendet skiljer sig åt mellan barn som har svensk respektive utländsk bakgrund. Hälften av barnen med svensk bakgrund, 50 procent bor ungefär lika mycket hos båda sina föräldrar medan ca en fjärdedel, 24 procent av barn med utländsk bakgrund gör detsamma. 63 procent av barnen med utländsk bakgrund bor bara eller mest hos sin mamma, motsvarande andel hos barn med svensk bakgrund är 38 procent. När det gäller barn som mest eller endast bor med sin pappa och de som bor på annat sätt är det inga skillnader beroende på nationell bakgrund.

Diagram 5. Hur bor ditt barn idag? Barnens boende efter utländsk/svensk bakgrund. Procent

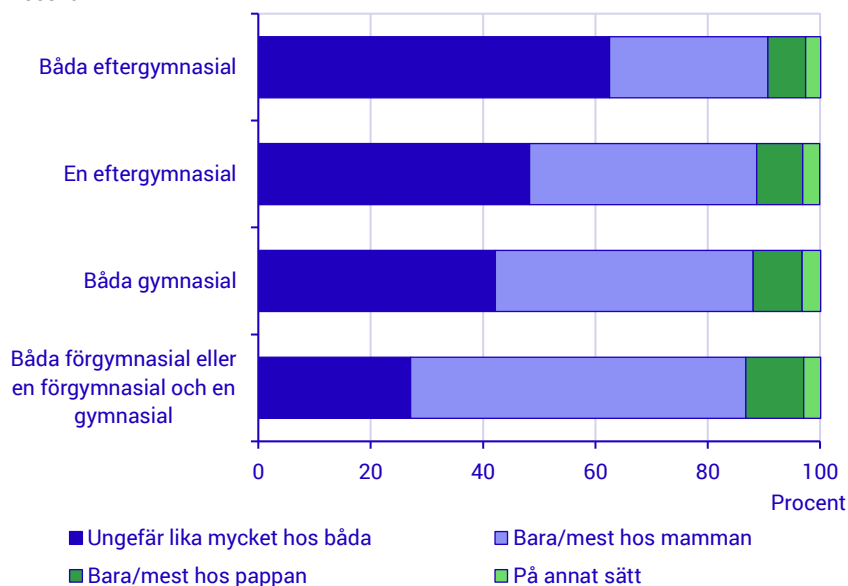

Växelvis boende vanligare när föräldrarna har högre utbildning

Barn vars båda föräldrar har eftergymnasial utbildning tenderar att i störst utsträckning bo växelvis, 62 procent. Motsvarande andel för barn till föräldrar med förgymnasial, eller förgymnasial och gymnasial utbildning är 27 procent. Barn med föräldrar som tillhör denna grupp tenderar i störst utsträckning att bo ihop med sin mamma, 60 procent av barnen gör det, motsvarande andel barn som endast bor med sin mamma bland föräldrar som har en eftergymnasial utbildning är 28 procent.

Flera än de redovisade utbildningsgrupperna är möjliga, grupperingen har gjorts för att beskriva fyra vanliga konstellationer utifrån utbildningsbakgrund.

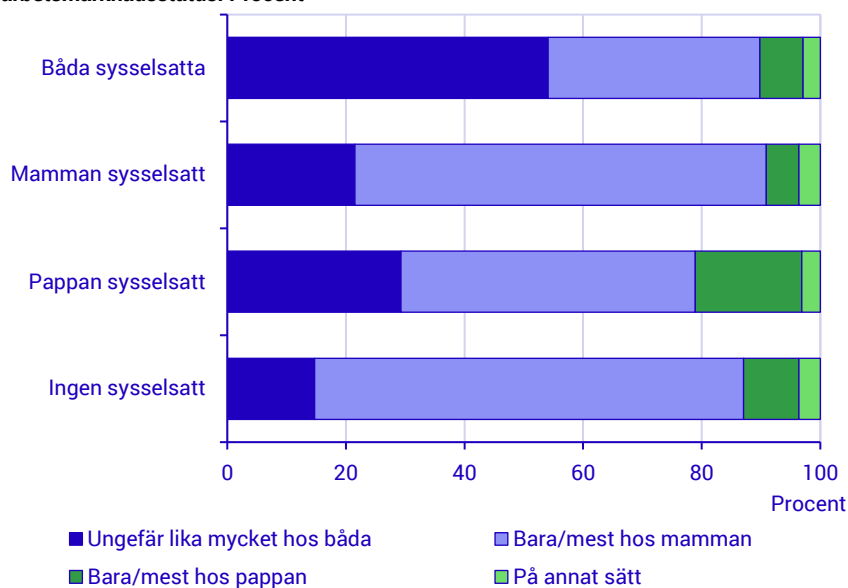
Diagram 6. Hur bor ditt barn idag? Barnets boende efter föräldrarnas utbildningsnivå. Procent

Barn till föräldrar som förvärvsarbetar bor oftast växelvis

Barn till föräldrar som förvärvsarbetar bor oftast växelvis, 54 procent. I de fall ingen av föräldrarna är sysselsatta på arbetsmarknaden bor barnen oftast eller enbart med mamman, 72 procent, 15 procent bor växelvis hos bägge föräldrar. När mamman men inte pappan arbetar bor 69 procent av barnen oftast eller enbart med mamman, 22 procent bor växelvis. Om pappan men inte mamman arbetar är det vanligast att barnen bor med mamma, 50 procent, men 18 procent bor oftast eller enbart med pappa och 29 procent av barnen bor växelvis.

Diagram 7. Hur bor ditt barn idag? Barnets boende efter föräldrarnas arbetsmarknadsstatus. Procent

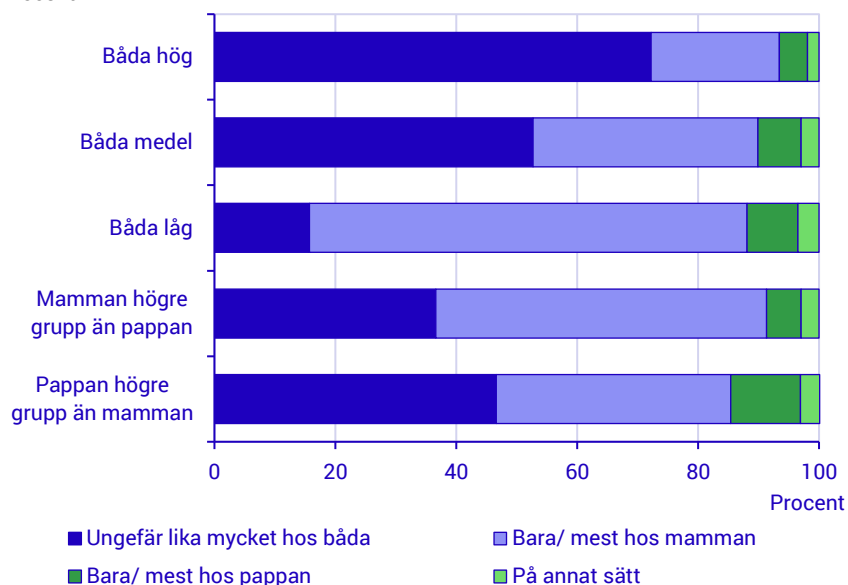

Vanligt att barnen bor växelvis hos föräldrar som har hög inkomst

De föräldrar som svarat på enkäten har delats in i tre inkomstgrupper baserat på taxerad förvärvsinkomst. En grupp utgörs av de 25 procent som har de lägsta taxerade förvärvsinkomsterna, en med de 50 procent som ligger i mitten av inkomstfördelningen och en med de 25 procent som har de högst taxerade förvärvsinkomsterna. Eftersom män i genomsnitt har högre inkomst än kvinnor finns fler män i gruppen med de högsta inkomsterna och fler kvinnor i gruppen med de lägsta inkomsterna.

I de fall där båda föräldrarna tillhör gruppen med de lägsta inkomsterna är det nära tre fjärdedelar, 72 procent, av barnen som bor mest eller bara hos sin mamma. 16 procent av barnen i denna grupp bor växelvis. I de fall föräldrarna har högre inkomster är det vanligare att barnen bor ungefär lika mycket hos sin mamma och sin pappa. Om båda föräldrarna ligger i medelinkomstgruppen bor hälften av barnen, 53 procent lika mycket med båda föräldrarna. Bland de barn där båda föräldrarna tillhör gruppen med de högsta inkomsterna bor sju av tio, 72 procent, växelvis, lika mycket hos sin mamma och sin pappa. Om föräldrarna tillhör olika inkomstgrupper ser boendet olika ut beroende på om mamman eller pappan tillhör en högre inkomstgrupp. Om mamman tillhör en högre grupp än pappan bor fler än hälften, 55 procent, av barnen hos mamman, medan 37 procent bor lika mycket hos sin mamma och sin pappa. Om pappan tillhör en högre inkomstgrupp än mamman bor 39 procent av barnen mest eller bara hos sin mamma medan nära hälften, 47 procent, bor lika mycket hos mamman och pappan, 12 procent bor mest eller enbart med pappa. Det är något vanligare att barnet bor mest eller bara hos sin pappa om pappan tillhör en högre inkomstgrupp än vad mamman gör.

Diagram 8. Hur bor ditt barn idag? Barnets boende efter föräldrarnas inkomstnivå. Procent

Indelningen av föräldrarnas ålder vid första barnets födelse är gjord för att ungefär en fjärdedel av mammorna respektive papporna ska tillhöra den yngre respektive äldre åldersgruppen. Läs mer i Kort om statistiken.

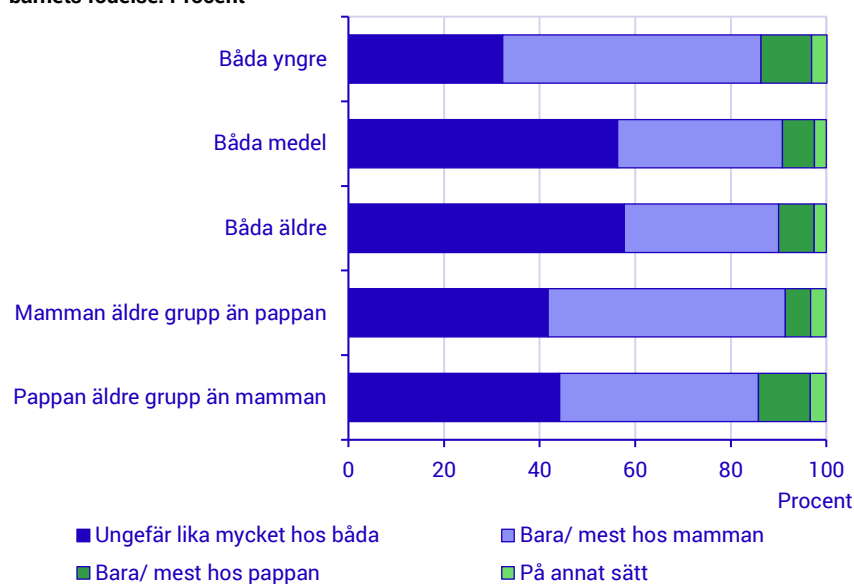
Föräldrar som fick sitt första barn senare i livet har oftare växelvis boende

Föräldrarna har delats in i tre åldersgrupper, beroende på hur gamla de var den första gången de blev föräldrar. Om båda föräldrarna var unga, högst 23 år för mammor och 25 år för pappor då de fick sitt första barn, är det vanligast att barnet bor mest eller bara hos mamman. Fler än hälften av barnen, 54 procent, med föräldrar som fick sitt första barn då de var unga bor mest eller bara hos sin mamma, 32 procent bor växelvis.

De barn vars föräldrar tillhör medel- och äldregrupperna bor i störst utsträckning, 56 och 58 procent, ungefär lika mycket hos båda föräldrarna 32 respektive 34 procent bor mest eller enbart hos mamma.

Där föräldrarna tillhör olika åldersgrupper är det något vanligare att barnet bor mest eller bara hos pappan i de fall han tillhörde en äldre åldersgrupp än vad mamman gjorde då de blev föräldrar första gången. 11 procent av barnen bor bara eller mest hos pappa om han är äldre.

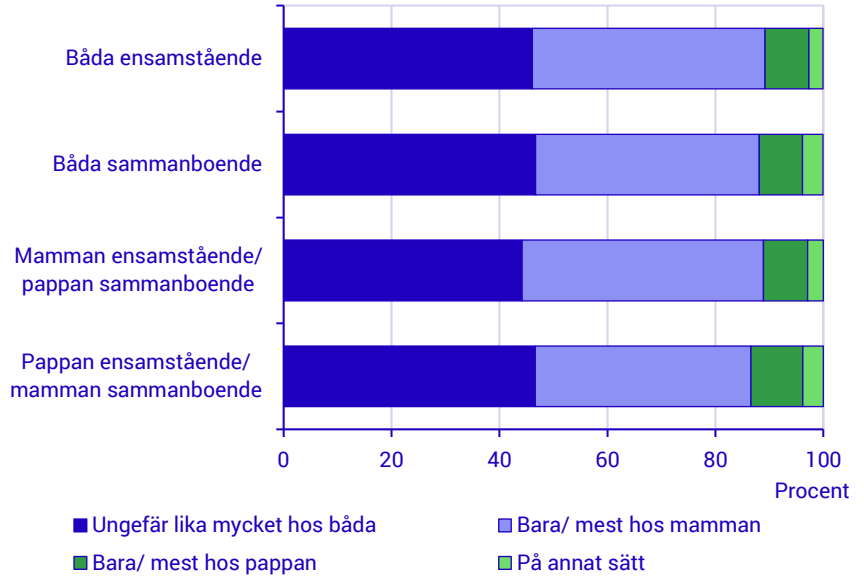
Diagram 9. Hur bor ditt barn idag? Barnets boende efter föräldrarnas ålder vid första barnets födelse. Procent

Små skillnader i barnets boende efter föräldrarnas familjesituation

Det finns inga stora skillnader i barns boende utifrån föräldrarnas familjesituation, det vill säga om föräldrarna lever ihop med en partner eller är ensamstående.

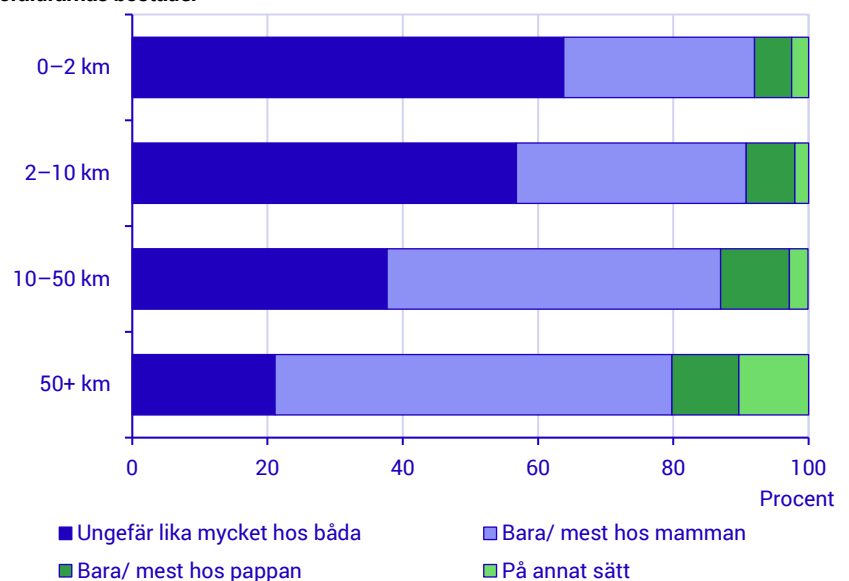
Diagram 10. Hur bor ditt barn idag? Barnets boende efter föräldrarnas familjetyp. Procent

Växelvis boende vanligast om föräldrarna bor nära varandra

Det geografiska avståndet mellan föräldrar hänger ihop med hur barnen bor. Ju kortare avstånd mellan föräldrarnas boenden, desto flera barn bor växelvis. 64 procent av barnen som har bägge föräldrarna boendes inom två kilometer från varandra bor växelvis. Motsvarande siffra för barn som har sina föräldrar fem mil eller längre ifrån varandra är 21 procent, 59 procent bor mest eller enbart hos mamma. Ju längre föräldrarna bor ifrån varandra desto vanligare är det att barnen bara eller mest bor hos mamma. 10 procent av barnen till föräldrar som bor en mil eller mera ifrån varandra bor mest eller bara hos pappa.

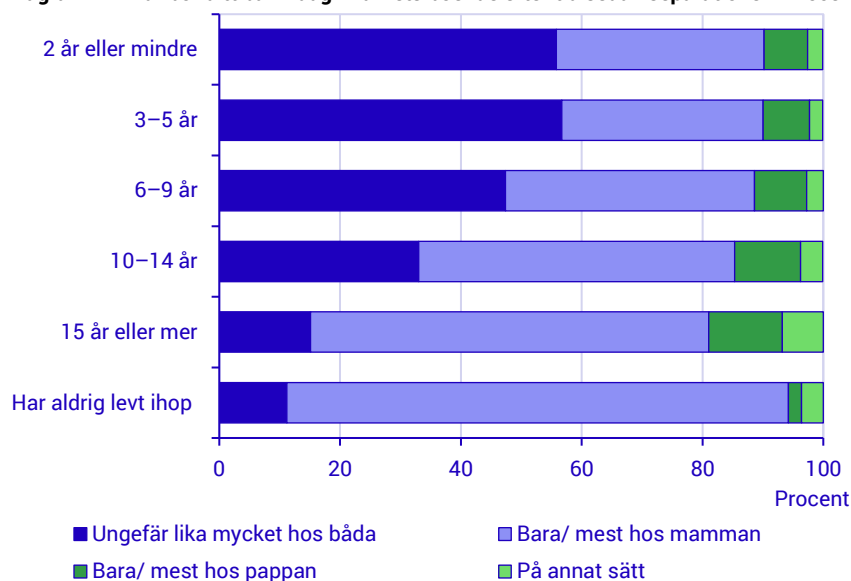
Diagram 11. Hur bor ditt barn idag? Barnets boende efter geografiskt avstånd mellan föräldrarnas bostäder

Växelsvis boende mindre vanligt när det gått längre tid sedan separationen

Bland de barn där föräldrarna har separerat under de senaste fem åren bor fler än hälften lika mycket hos sin mamma och sin pappa. Att bo växelsvis är mindre vanligt om det har gått tio år eller mer sedan separationen. Ungefär hälften, 47 procent, av barnen till föräldrar som separerat för 6–9 år sedan bor växelsvis. Detta kan tyda på att det är vanligare att barn som är med om en separation idag bor lika mycket hos sin mamma och sin pappa, jämfört med hur situationen sett ut tidigare. Den här skillnaden skulle också kunna uppstå om det är vanligt att barnet bor halva tiden hos vardera föräldern direkt efter en separation, men att boendet förändras när det gått en tid sedan separationen. En annan anledning kan vara att barnen är äldre då det är en längre tid sedan separationen. Äldre barn bor växelsvis i mindre utsträckning än yngre. De barn vars föräldrar aldrig har bott ihop bor i minst utsträckning växelsvis. Dessa barn bor oftast mest eller enbart hos sin mamma.

Diagram 12. Hur bor ditt barn idag? Barnets boende efter tid sedan separationen. Procent

20 dagar hos mamma och 10 hos pappa

Föräldrarna svarade också på frågan "Ungefär hur många dagar per månad bor ditt barn hos dig?" I genomsnitt bor barnen 20 dagar hos mamma och 10 hos pappa, detta gäller för både pojkar och flickor. Barn som bor mest med sin mamma bor i genomsnitt 23,8 dagar hos henne och 6,2 dagar hos sin pappa. Barn som bor mest med sin pappa bor i genomsnitt 23,4 dagar hos honom och 6,6 dagar hos mamma.

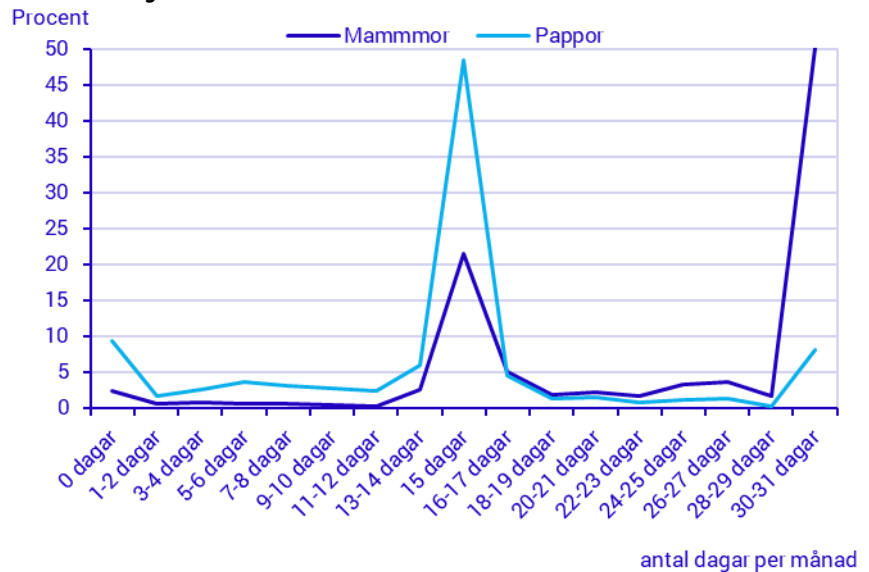
Tabell 1. Antal dagar per månad som barnet bor hos sin mamma och pappa. Procent

Antal dagar hos mamma	Antal dagar hos pappa	Andel	
0 dagar	30–31 dagar	5,3	±0,4
1–2 dagar	28–29 dagar	0,6	±0,1
3–4 dagar	26–27 dagar	1,0	±0,2
5–6 dagar	24–25 dagar	0,9	±0,2
7–8 dagar	22–23 dagar	0,7	±0,1
9–10 dagar	20–21 dagar	1,0	±0,2
11–12 dagar	18–19 dagar	0,9	±0,2
13–14 dagar	16–17 dagar	3,6	±0,3
15 dagar	15 dagar	34,9	±0,8
16–17 dagar	13–14 dagar	5,6	±0,4
18–19 dagar	11–12 dagar	2,2	±0,3
20–21 dagar	9–10 dagar	2,5	±0,3
22–23 dagar	7–8 dagar	2,5	±0,3
24–25 dagar	5–6 dagar	3,5	±0,3
26–27 dagar	3–4 dagar	3,2	±0,3
28–29 dagar	1–2 dagar	1,7	±0,2
30–31 dagar	0 dagar	30,0	±0,7
Summa		100	

De som i enkätens föregående fråga svarar att barnet enbart bor hos en förälder tillförs månadens alla dagar.

I diagrammet nedan framgår svarsmönstren tydligt. Det är en större andel pappor som har barnet boende hos sig hälften av alla dagar samt mindre än hälften av alla dagar och en större andel mammor som har barnet boende hos sig flera än hälften av alla dagar, samt alla dagar. 48,5 procent av de svarande papporna och 21,5 av mammorna har barnen boende hos sig hälften av månadens dagar. 50,3 procent av mammorna och 8,1 procent av papporna har barnen boende hos sig alla dagar.

Diagram 13. Mammors- och pappors svar på antal dagar de i genomsnitt har barnet boende hos sig

Hur barnets boende förändrats sedan separationen

Barnets boende vid tiden för undersökningen (hösten 2022) kan ha förändrats från hur det var direkt efter att föräldrarna flyttade ifrån varandra. Formuläret innehåller en fråga som ska beskriva hur boendet har förändrats sedan separationen. Det är vanligare att barnen bor mer hos mamman nu än direkt efter separationen. Två tredjedelar, 68 procent, av barnen har en oförändrad boendesituation idag mot hur det var direkt efter föräldrarnas separation. En tredjedel av barnen, 33,7 procent bor växelvis nu och gjorde det direkt efter separationen, 30,5 procent bor oförändrat bara eller mest hos mamman, och 3,2 procent bor oförändrat bara eller mest hos pappan. 7,4 procent av de som tidigare bodde endast med mamma bor nu växelvis, och 9,1 procent av de som direkt efter föräldrarnas separation bodde växelvis bor nu bara eller mest med mamman och 3,3 procent bara eller mest med pappan.

Tabell 2. Barnets boende direkt efter separationen, totalt och efter barnets boende idag. Procent

	Boende direkt efter separationen									
	Lika mycket eller ungefär lika mycket hos båda föräldrarna		Bara/mest hos mamman		Bara/mest hos pappan		På annat sätt		Summa= boende idag	
Totalt	47,2	±0,8	40,6	±0,8	7,2	±0,5	4,9	±0,4		
Efter barnets boende idag										
Lika mycket eller ungefär lika mycket hos båda föräldrarna	33,7	±0,7	7,4	±0,5	2,8	±0,3	2,0	±0,2	45,9	±0,8
Bara/mest hos mamman	9,1	±0,5	30,5	±0,8	0,9	±0,2	2,2	±0,3	42,7	±0,8
Bara/mest hos pappan	3,3	±0,3	1,6	±0,2	3,2	±0,3	0,2	±0,1	8,4	±0,5
På annat sätt	1,1	±0,2	1,1	±0,2	0,2	±0,1	0,5	±0,1	3,0	±0,3

De fetmarkerade siffrorna i tabellen anger de barn för vilka boendet är oförändrat.
För föräldrar som inte levit ihop med barnets andra förälder har blivit uppmanade att svara på hur boendet såg ut den första tiden efter barnet föddes.

Till svarsalternativet ”på annat sätt” fanns möjlighet att specificera hur barnet bodde. I omkring en tredjedel av de cirka 700 svaren uppges att barnen bodde kvar i bostaden medan föräldrarna växelbodde. En del föräldrar har skrivit hur lång tid de bodde på det viset och det har ofta rört sig om upp till sex månader, men det finns också exempel på föräldrar som haft denna lösning i flera års tid. Andra vanliga kommentarer är att ha bott kvar tillsammans i den gemensamma bostaden och att ha separerat från barnets andra förälder innan barnet föddes.

Föräldrarnas beslut om barnets boende

Föräldrarna har tillfrågats om de och barnets andra förälder kommit överens om hur barnet ska bo. Totalt uppger 76 procent av mammorna och 88 procent av papporna att de har kommit överens tillsammans. Andelen är lägre för de föräldrar vars barn bor mest eller bara hos en förälder. Om barnet bor bara eller mest hos en förälder är det relativt vanligt att uppge att den förälder som barnet inte bor hos inte var med och bestämde. Det är vanligare att barnets pappa inte varit med och bestämt, det uppger 17 procent av mammorna och 9 procent av papporna.

I enkäten fanns det möjlighet att lämna kommentarer till svaret, vilket omkring 3 000 föräldrar valt att göra, omkring 2 200 mammor och 800 pappor. Många, omkring en tredjedel av föräldrarna som lämnat en kommentar, beskriver att barnet har fått bestämma själv eller varit med

att bestämma om hur det skulle bo. Flera föräldrar beskriver det som självklart att komma överens tillsammans. Det är också flera föräldrar som skriver om problem att komma överens, om en pågående vårdnadstvist eller att barnets boende bestämts i tingsrätten. Bland de mammor som kommenterat är det vanligt att beskriva ett ointresse från den andra föräldern. Några skriver också om problem med den andra föräldern som gjort att den inte varit delaktig, exempelvis på grund av missbruk, våld eller psykisk ohälsa. Även detta är vanligare bland mammor. Svar som förekommer mest bland pappor är att de inte har fått vara med och bestämma om barnets boende och att beskriva att de inte får träffa eller ha barnet boende hos sig i den utsträckning de önskar.

Tabell 3. Kom du och barnets andra förälder överens om hur ert barn skulle bo? Procent

	Ja		Nej, jag var aldrig med och bestämde		Nej, den andra föräldern var aldrig med och bestämde		Summa
Mammor							
Totalt	76,3	±1,1	6,3	±0,6	17,4	±1,0	100
Efter barnets boende							
Lika mycket eller ungefär lika mycket hos båda föräldrarna	96,3	±0,9	2,9	±0,7	0,8	±0,5	100
Bara/mest hos mamman	66,2	±1,6	6,7	±0,9	27,0	±1,6	100
Bara/mest hos pappan	71,1	±5,8	27,2	±5,7	1,7	±1,6	100
På annat sätt	81,4	±5,4	7,4	±3,5	11,2	±4,4	100
Pappor							
Totalt	88,3	±0,9	8,5	±0,7	3,1	±0,5	100
Efter barnets boende							
Lika mycket eller ungefär lika mycket hos båda föräldrarna	97,2	±0,6	2,3	±0,5	0,5	±0,3	100
Bara/mest hos mamman	73,2	±2,5	24,1	±2,4	2,7	±1,1	100
Bara/mest hos pappan	76,1	±3,2	7,4	±1,9	16,5	±2,8	100
På annat sätt	73,2	±7,6	23,9	±7,5	3,0	±2,4	100

Vanligt att komma fram till boendelösning utan hjälp av utomstående

Omkring 2 av 10 föräldrar uppger att de har fått hjälp av någon utomstående att komma fram till hur barnet ska bo. 9 procent har fått hjälp av familjerådgivning eller socialtjänst, 6 procent av något juridiskt

ombud och 4 procent uppger att de har fått hjälp på annat sätt. Det är totalt sett något vanligare att mammor svarar att de har fått hjälp än att pappor gör det, men pappor som har barnet bara eller mest boende hos sig är den grupp som i högst utsträckning uppger att de har fått hjälp från någon utomstående.

De som svarat alternativet ”ja, på annat sätt” har haft möjlighet att beskriva detta i ett öppet svarsalternativ. Omkring hälften skriver uttryckligen om beslut i familjerätten, tingsrätten eller hovrätten. Det är också vanligt att föräldrar uppger att de fått hjälp både av familjerådgivning eller socialtjänst och ett juridiskt ombud. Vissa uppger också att de fått hjälp av släktingar eller vänner.

Tabell 4. Fick du eller ni hjälp av någon utomstående att komma fram till hur ert barn skulle bo? Procent

	Nej		Ja, av kommunal familjerådgivning/socialtjänst		Ja, av juridiskt ombud		Ja, på annat sätt		Summa
Mammor									
Totalt	78,1	±1,1	9,8	±0,8	7,6	±0,7	4,5	±0,5	100
Efter barnets boende									
Lika mycket eller ungefär lika mycket hos båda föräldrarna	90,6	±1,3	5,5	±1,0	2,2	±0,6	1,8	±0,6	100
Bara/mest hos mamman	71,6	±1,6	12,1	±1,1	10,5	±1,1	5,8	±0,8	100
Bara/mest hos pappan	82,3	±5,0	8,8	±3,8	5,8	±3,3	3,1	±1,9	100
På annat sätt	78,7	±5,6	7,6	±3,8	6,5	±3,5	7,2	±3,4	100
Pappor									
Totalt	84,3	±1,0	8,2	±0,7	4,4	±0,5	3,0	±0,5	100
Efter barnets boende									
Lika mycket eller ungefär lika mycket hos båda föräldrarna	90,3	±1,0	5,4	±0,7	2,8	±0,5	1,5	±0,4	100
Bara/mest hos mamman	79,5	±2,3	9,2	±1,7	6,2	±1,3	5,1	±1,4	100
Bara/mest hos pappan	67,5	±3,4	18,2	±3,0	8,6	±2,1	5,7	±1,6	100
På annat sätt	71,4	±7,4	15,0	±6,0	5,4	±3,4	8,2	±4,3	100

Närhet till barnet viktigt för beslutet

Det kan vara flera olika saker som påverkat beslutet om hur barnets boende ska fördelas mellan föräldrarna. Föräldrarna har fått svara på vad som påverkade beslutet mest, med möjlighet att ange mer än ett svar. Det vanligaste svaret, både för mammor och pappor, är att båda föräldrarna ville träffa eller ha nära till barnet. Det gäller 31 procent av mammorna och 57 procent av papporna. Andra vanliga svar är att barnet skulle ha nära till förskolan/skolan, att barnet skulle kunna bo kvar i samma område och att barnet själv fick bestämma. Att barnet själv fått bestämma är, som tidigare nämnts, också något som många föräldrar påpekat i frågan om föräldrarna kommit överens tillsammans om barnets boende.

Alternativet ”det var inget aktivt beslut (en förälder var ej aktuell som vårdnadshavare)” är ett betydligt vanligare svar bland mammor än bland pappor. Det är också fler mammor än pappor som anger ”annat svar”.

Det fanns också möjlighet att kommentera i ett öppet svarsalternativ. Omkring 2 100 föräldrar, cirka 1 400 mammor och 700 pappor, gjorde det. Många föräldrar skriver att det handlat om barnets rätt att ha nära till båda sina föräldrar. Svaren är också till viss del liknande de som gavs i frågan om föräldrarna kommit överens med barnets andra förälder, där vissa föräldrar beskriver ett gemensamt beslut medan andra beskriver problem med den andra föräldern.

Tabell 5. Vad påverkade mest beslutet om hur ert barn skulle bo? Procent

	Mammor		Pappor	
Båda föräldrarna ville träffa eller ha nära till barnet	30,9	±1,1	56,6	±1,2
Barnet skulle ha nära till förskolan/skolan	22,7	±1,1	34,4	±1,2
Barnet skulle kunna bo kvar i samma område	20,0	±1,0	31,0	±1,2
Barnet fick själv bestämma	21,7	±1,0	16,8	±0,9
Boendesituation (din/barnets andra förälders)	13,8	±0,9	13,1	±0,9
Arbetstider och arbetssituation (din/barnets andra förälders)	11,1	±0,8	14,4	±0,9
Det var inget aktivt beslut (en förälder var ej aktuell som vårdnadshavare)	21,0	±1,1	3,9	±0,5
Ekonomi (din/barnets andra förälders)	5,6	±0,6	6,4	±0,6
Kommer inte ihåg vad som påverkade mest	2,1	±0,4	2,5	±0,4
Annat svar	18,6	±1,0	10,8	±0,8

Det fanns möjlighet att ange mer än ett svar. Därför summerar andelarna till mer än 100 procent.

Det finns vissa skillnader i svar mellan föräldrar med olika boendelösningar för barnet, se tabell T5 i tabellbilagan. När det gäller svarsalternativen ”att barnet skulle kunna bo kvar i samma område” och ”barnet skulle ha nära till förskolan/skolan” är andelarna på ungefär

samma nivå oavsett barnets boende. Andelen som anger ”båda föräldrarna ville träffa eller ha nära till barnet” som en faktor som påverkade beslutet är högst för de föräldrar med barn boende växelvis. Andelen är omkring 80 procent för både mammor och pappor med barn som bor lika mycket och varierar mellan 7 och 23 procent för mammor och pappor med barn boende bara eller mest hos en förälder.

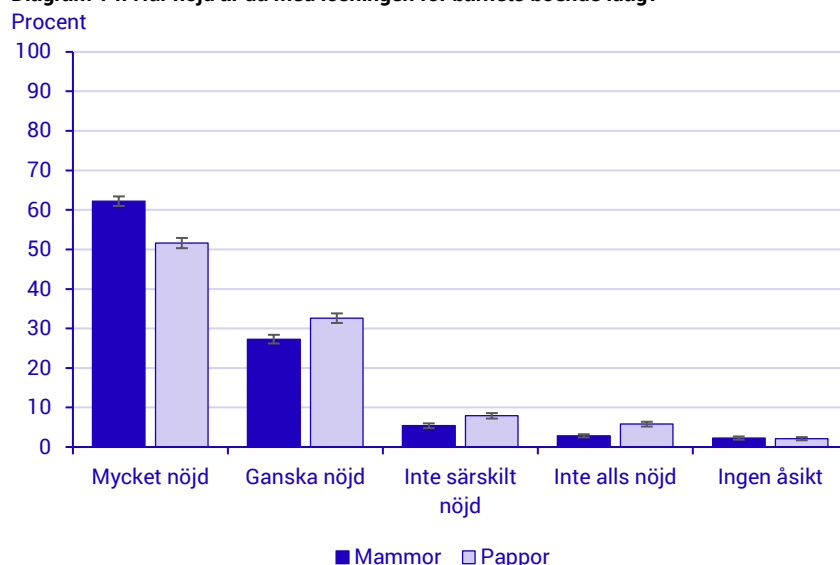
Att barnet själv fick bestämma är ett vanligare svar om barnet inte bor lika mycket hos vardera föräldern, särskilt om barnet bor bara eller mest hos pappan. Även boendesituationen och att ange ”annat svar” är vanligare för de föräldrar som inte har sitt barn boende växelvis.

Föräldrar som bor med barnet nöjdare med boendelösningen

Föräldrarna har också blivit tillfrågade vad de tycker om lösningen för barnets boende. Det är en större andel mammor än pappor som är mycket nöjda, 62 procent jämfört med 52 procent, medan andelen ganska nöjda är högre bland papporna. Det är även en högre andel av papporna som uppger att de inte är nöjda.

Precis som för flera tidigare frågor fanns här möjlighet att lämna ytterligare kommentarer i ett öppet svarsalternativ. Det har omkring 2 300 föräldrar gjort, 1 500 mammor och 800 pappor. Många föräldrar beskriver att de är nöjda under omständigheterna. Det är också vanligt att föräldrar uppger att de skulle vilja ha barnet boende hos sig mer och att de saknar sitt barn när det bor hos den andra föräldern. Flera mammor som kommenterat nämner att de hade önskat att barnets boende var mer jämnt fördelat mellan föräldrarna eller att de hade velat att barnet hade en bättre relation med sin andra förälder. Flera föräldrar nämner också praktiska problem, som långa avstånd och mycket resor. Det är ett svar som är vanligare bland papporna som lämnat kommentarer.

Diagram 14. Hur nöjd är du med lösningen för barnets boende idag?

Det finns samband mellan nöjdheten och hur barnets boende ser ut, se tabell T6 i tabellbilagan. Mest nöjda är de föräldrar som har barnet boende bara eller mest hos sig och de som har barnet boende halva tiden. Minst nöjda är de föräldrar med barnet boende bara eller mest hos sin andra förälder. I en jämförelse av hur nöjda mammor och pappor är, i kombination med hur deras barn bor, är mammor inte mer nöjda än vad pappor är.

Det finns också ett samband mellan nöjdheten och hur föräldrarna kommit överens om barnets boende. De föräldrar som inte var med och bestämde är mindre nöjda än både de föräldrar som kommit överens tillsammans och de föräldrar som uppger att den andra föräldern aldrig var med och bestämde. Särskilt pappor som inte var med och bestämde uppger att de inte är nöjda, 45 procent av dem är inte alls nöjda jämfört med 20 procent av mammorna. En förklaring till skillnaden kan vara att mammor som inte varit med och bestämt hur barnet ska bo oftare har barnet boende hos sig, medan pappor som inte varit med och bestämt oftare har barnet boende hos den andra föräldern.

Det är ganska små skillnader i nöjdhet mellan mammor som fått hjälp av någon utomstående att komma överens om barnets boende och de som inte har det. För papporna är däremot de som fått hjälp av familjerådgivning, socialtjänst, juridiskt ombud eller på annat sätt mindre nöjda än de som inte fått hjälp. Även här kan nöjdheten hänga samman med barnets boende, då det är vanligare att barnet bor bara eller mest hos mamman i de fall föräldrarna fått hjälp. I de öppna svaren finns också exempel på pappor som beskriver att de som pappa är i underläge i sådana kontakter, att socialtjänsten står på mammans sida eller att de varit i kontakt med familjerådgivning eller socialtjänst och inte fått hjälp.

Försörjningen för barnet

Föräldrar har försörjningsansvar för sina barn oavsett om de bor tillsammans med barnen eller inte. Att försörja sina barn benämns ofta med den juridiska termen underhåll. Att fullgöra sin underhållsskyldighet kan göras på flera olika sätt och föräldrarna har fått svara på olika frågor gällande barnets försörjning.

Att komma överens om ekonomin

En fråga handlar om hur föräldrarna har kommit överens om försörjningsansvaret. Det vanligaste, bland både mammor och pappor, är att själva ha kommit överens om hur ekonomin ska lösas. Detta gäller nära hälften av mammorna och 75 procent av papporna. Det är också vanligt att ha underhållstöd via Försäkringskassan, medan en mindre andel av föräldrarna valt att inte ha någon ekonomisk överenskommelse eller har angett svarsalternativet ”på annat sätt”. Till det svarsalternativet fanns möjlighet att komplettera svaret i fritext, vilket närmare 1 500 föräldrar gjort. Det är vanligt att föräldrar svarar att de delar ansvaret, exempelvis genom att dela lika eller att vardera föräldern betalar när barnet bor hos sig. Det är också vanligt att den svarande föräldern uppger att de står för alla kostnader. Det gäller särskilt bland mammor, där vissa också uppger att barnets pappa inte vill betala. Ytterligare ett vanligt svar är att först ha fått hjälp av Försäkringskassan, men nu kommit överens själva. Många föräldrar skriver om en tidigare eller pågående konflikt om barnets försörjning eller att det varit svårt att diskutera ekonomin. Vissa skriver att de fått hjälp av jurister eller att det beslutats i tingsrätten.

Att själva ha kommit överens är vanligast bland de föräldrar som har barnet boende lika mycket hos båda föräldrarna. Bland de föräldrar som har barnet bara eller mest hos sig är det mindre vanligt att själva ha kommit överens om försörjningsansvaret. De har ofta underhållstöd via Försäkringskassan. Det gäller särskilt mammor som har barnet boende hos sig hela eller största delen av tiden. Drygt hälften av dem uppger att de har underhållstöd via Försäkringskassan.

Det finns två olika sorters underhåll. Underhållstöd betalas ut till en förälder från Försäkringskassan och underhållsbidrag betalas direkt från en förälder till den andra. I webbenkäten har det mer vardagliga begreppet ”underhåll” använts för båda varianter, ”underhåll via Försäkringskassan” respektive ”underhåll (en förälder betalar till den andra)”.

Tabell 6. Hur har ni kommit överens om försörjningsansvaret?

	Har själva kommit överens om hur ekonomin ska lösas		Har underhåll via Försäkringskassan		Har valt att inte ha någon ekonomisk överenskommelse		På annat sätt		Summa
Mammor									
Totalt	47,0	±1,2	36,6	±1,2	4,3	±0,5	12,1	±0,8	100
Efter barnets boende									
Lika mycket eller ungefär lika mycket hos båda föräldrarna	84,4	±1,6	1,5	±0,6	5,5	±1,1	8,6	±1,2	100
Bara/mest hos mamman	28,2	±1,5	55,5	±1,7	3,6	±0,6	12,7	±1,1	100
Bara/mest hos pappan	57,9	±6,3	24,9	±5,9	3,8	±2,6	13,4	±4,1	100
På annat sätt	39,2	±6,2	23,8	±5,9	7,0	±3,8	30,0	±6,3	100
Pappor									
Totalt	74,6	±1,1	15,3	±1,0	3,3	±0,5	6,8	±0,7	100
Efter barnets boende									
Lika mycket eller ungefär lika mycket hos båda föräldrarna	91,5	±1,0	2,0	±0,5	2,0	±0,5	4,5	±0,7	100
Bara/mest hos mamman	53,3	±2,9	34,2	±2,8	3,4	±1,1	9,1	±1,7	100
Bara/mest hos pappan	39,1	±3,4	41,2	±3,6	9,0	±2,0	10,7	±2,3	100
På annat sätt	44,2	±8,1	29,9	±7,7	2,5	±2,4	23,4	±7,0	100

De som själva kommit överens delar ofta lika på kostnaderna

De föräldrar som kommit överens själva om hur ekonomin ska lösas har fått en fråga om hur de valt att reglera underhållet. Det är ungefär lika vanligt att betala hälften var som att var och en betalar för barnet när den har barnet boende hos sig. Totalt gäller det 36 respektive 32 procent av föräldrarna. Omkring 10 procent av mammorna och 6 procent av papporna har svarat att de reglerar underhållet på annat sätt. En vanlig lösning, enligt kommentarerna till det svarsalternativet, är att betala för barnet när barnet bor hos sig och att dela lika på större utgifter, exempelvis vinterkläder, cykel eller avgifter för fritidsaktiviteter.

De ekonomiska lösningarna ser olika ut beroende på hur barnet bor. De allra flesta föräldrar som har barnet boende lika mycket betalar hälften var eller står för omkostnaderna när barnet är boende hos sig. Att ha

underhållsbidrag är vanligt när barnet bor bara eller mest hos en förälder, särskilt när barnet bor hos mamman. En möjlig förklaring till skillnaden är att kvinnor ofta har lägre inkomst än män.

Tabell 7. På vilket sätt har ni valt att själva reglera underhållet? Föräldrar som själva kommit överens om hur ekonomin ska lösas

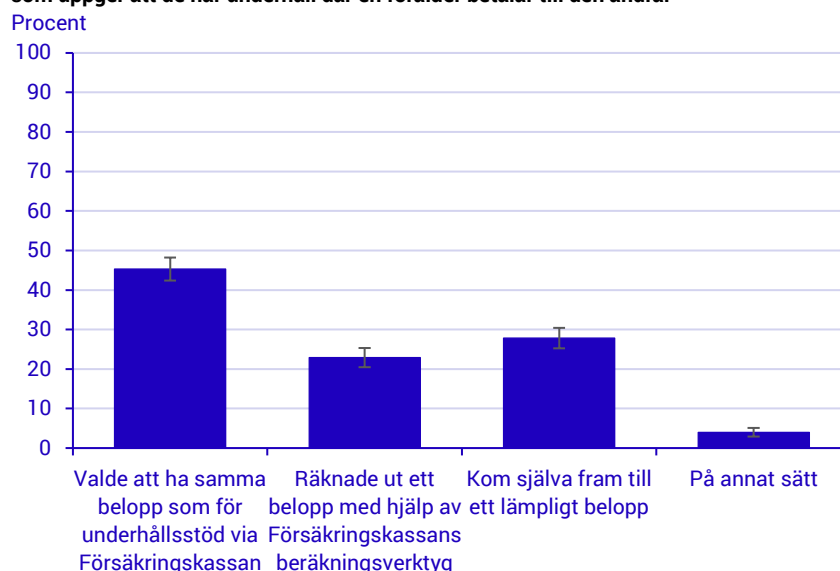
	Har underhåll (en förälder betalar till den andra)		Delar på kostnaderna i förhållande till inkomster		Betalar hälften var		Var och en betalar för barnet när den har barnet boende hos sig		På annat sätt		Summa
Mammor											
Totalt	23,0	±1,5	6,5	±0,9	29,7	±1,5	30,7	±1,6	10,1	±1,1	100
Efter barnets boende											
Lika mycket eller ungefär lika mycket hos båda föräldrarna	0,4	±0,2	5,5	±1,0	45,1	±2,1	42,9	±2,2	6,1	±1,1	100
Bara/mest hos mamman	57,1	±3,0	6,7	±1,6	7,9	±1,4	13,4	±2,0	14,9	±2,2	100
Bara/mest hos pappan	25,8	±7,0	13,8	±5,5	18,3	±5,4	27,1	±6,9	14,9	±6,2	100
På annat sätt	15,3	±6,9	12,4	±6,0	31,1	±8,5	23,7	±8,3	17,4	±7,0	100
Pappor											
Totalt	12,6	±1,0	8,9	±0,8	39,3	±1,4	33,6	±1,3	5,5	±0,6	100
Efter barnets boende											
Lika mycket eller ungefär lika mycket hos båda föräldrarna	2,2	±0,5	8,3	±0,9	46,2	±1,6	39,0	±1,6	4,3	±0,6	100
Bara/mest hos mamman	56,5	±3,7	9,9	±2,2	16,0	±2,7	10,7	±2,4	6,9	±1,8	100
Bara/mest hos pappan	20,0	±4,4	12,4	±3,5	22,1	±4,6	31,6	±4,9	14,0	±3,6	100
På annat sätt	20,3	±10,3	15,8	±8,9	28,4	±9,8	24,3	±10,9	11,3	±6,4	100

Föräldrar som får eller betalar underhållsbidrag

Underhållsbidraget är ofta samma som Försäkringskassans underhållsstöd

De föräldrar som svarat att de har löst ekonomin genom underhållsbidrag har fått en fråga om hur de kommit fram till hur mycket som skulle betalas. Nära hälften har valt att ha samma belopp som för underhållsstöd via Försäkringskassan, en dryg fjärdedel kom själva fram till ett lämpligt belopp och en knapp fjärdedel kom fram till ett belopp med hjälp av Försäkringskassans beräkningsverktyg. Jämfört med den tidigare liknande undersökningen från 2012/2013 (Olika familjer lever på olika sätt, Demografiska rapporter 2014:1) är det en större andel som använt Försäkringskassans beräkningsverktyg, då var det omkring 5 procent som gjorde det.

Diagram 15. Hur kom ni fram till hur mycket som skulle betalas i underhåll? Föräldrar som uppger att de har underhåll där en förälder betalar till den andra.

Av föräldrarna med underhåll uppger 95 procent av mammorna och 31 procent av papporna att de tar emot underhållsbidrag från den andra föräldern. Skillnaden hänger samman med att en större andel av mammorna än av papporna uppger att barnet bor bara eller mest hos dem, se tabell T7 i tabellbilagan.

När föräldrarna fått svara på hur mycket de får respektive betalar i underhåll är genomsnittsbeloppet runt 2 300 kronor, något högre än den högsta nivån av fullt underhållsstöd från Försäkringskassan. Mammor som betalar underhållsbidrag betalar i genomsnitt ett lägre belopp.

Om det inte finns en annan förälder eller om det inte fungerar med underhåll kan den som har barnet större delen av tiden ansöka om underhållsstöd från Försäkringskassan.

Fullt underhållsstöd kan betalas ut om den andra föräldern inte betalar något underhållsbidrag. Beloppet per månad varierar efter barnets ålder:

1 673 kronor till och med den månad barnet fyller 7 år

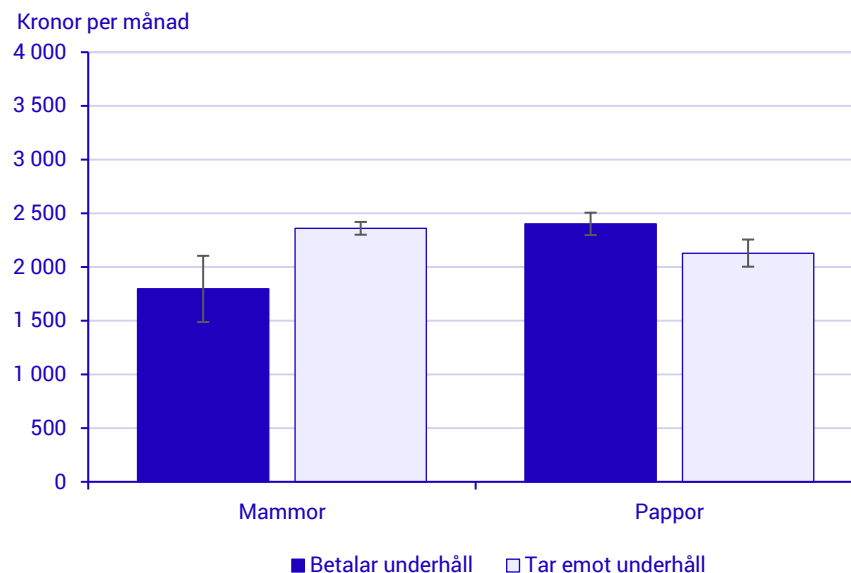
1 873 kronor från och med månaden efter att barnet fyllt 7 år

2 223 kronor från och med månaden efter att barnet fyllt 15 år

Om den andra föräldern betalar ett underhåll under ovanstående gränser kan Försäkringskassan betala ut ett utfyllnadsbidrag upp till nivån för fullt underhållsstöd.

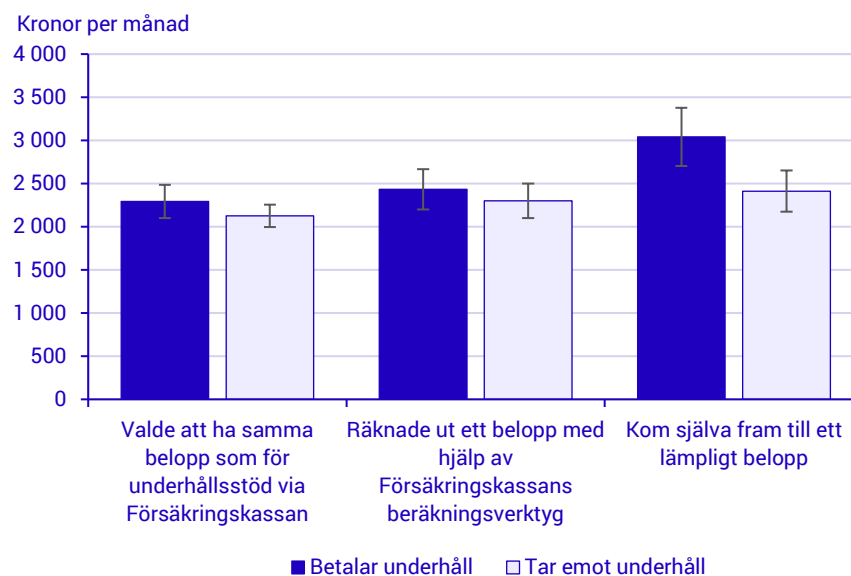
Läs mer hos Försäkringskassan

Diagram 16. Hur mycket betalar du/tar du emot i underhåll för ditt barn varje månad? Föräldrar som har underhåll antingen via Försäkringskassan eller enligt egen överenskommelse.

De föräldrar som använt Försäkringskassans beräkningsverktyg betalar eller får underhållsbidrag i nivå med de föräldrar som har samma belopp som för underhållsstöd via Försäkringskassan. De föräldrar som själva har kommit fram till ett lämpligt belopp betalar mer i underhållsbidrag, men det är ingen skillnad i beloppet som tas emot mellan de tre grupperna.

Diagram 17. Hur mycket betalar du/tar du emot i underhåll för ditt barn varje månad? Föräldrar som uppger att de har underhåll där en förälder betalar till den andra.

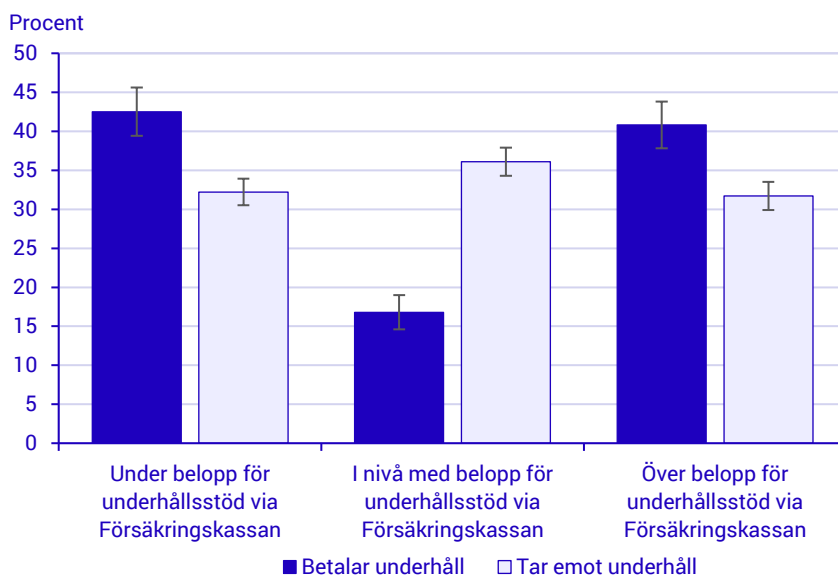

Beloppet som betalas eller tas emot kan också jämföras med vad som skulle motsvara fullt underhållsstöd från Försäkringskassan för barnet. De föräldrar som betalar underhåll uppger ofta antingen ett lägre eller

ett högre belopp än motsvarande underhållsstöd via Försäkringskassan. För de som tar emot underhåll är det ungefär lika vanligt att ta emot ett belopp i nivå med Försäkringskassans underhållsstöd som att beloppet är lägre respektive högre.

I den tidigare liknande undersökningen från 2012/2013 (Olika familjer lever på olika sätt, Demografiska rapporter 2014:1) visades att det var väldigt vanligt att betala eller få precis 1 273 kronor, som då var beloppet för fullt underhållsstöd oavsett barnets ålder. Detta tycks gälla i mindre utsträckning idag. Dessutom är det en högre andel föräldrar som uppger att de betalar eller tar emot ett högre belopp i underhåll jämfört med den tidigare undersökningen.

Diagram 18. Hur mycket betalar du/tar du emot i underhåll för ditt barn varje månad? Föräldrar som uppger att de har underhåll där en förälder betalar till den andra.

"I nivå" avser att det belopp som angetts motsvarar beloppet för fullt underhållsstöd för det barn som enkäten avser, plus/minus 50 kronor.

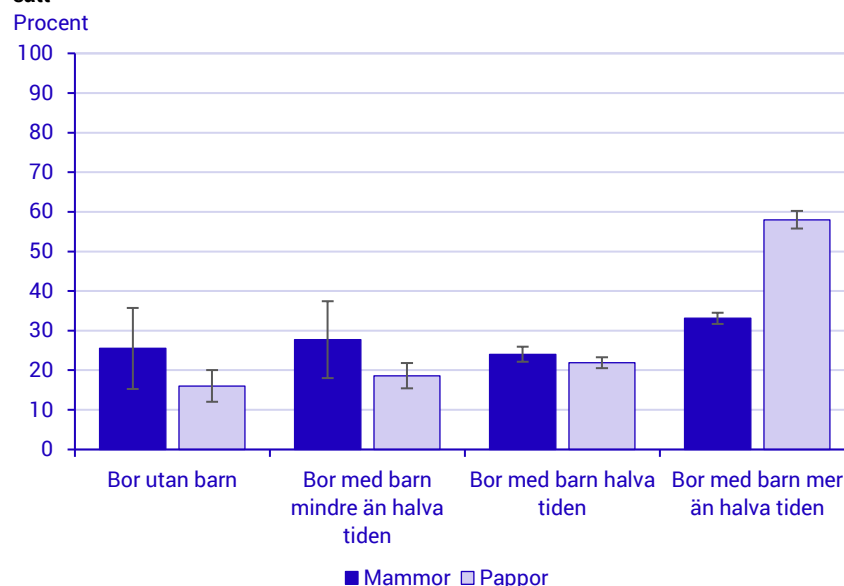
Mer om hushållet för föräldrar och barn

Föräldrarna har även fått frågor om de bor med en partner och om det finns andra barn i familjen, vilket innebär att vi kan få en bild av hur deras familjer ser ut. Med barn avses här såväl det barn som enkäten gällde som andra barn med en tidigare partner, barn med en nuvarande partner, partners egna barn och andra barn som bor hela eller en del av tiden i hushållet.

Partner och barn i hushållet – boendet ur föräldrarnas perspektiv

Omkring 7 av 10 särlevande föräldrar är ensamstående och 3 av 10 är sammanboende. Andelen är ungefär densamma bland mammor som bland pappor totalt sett, men det finns skillnader mellan mammor och pappor med barn boende på olika sätt. För både mammor och pappor gäller att de som bor med (något) barn mer än halva tiden oftare är sammanboende än de som har barn boende halva tiden. Det är särskilt tydligt för pappor.

Diagram 19. Andel sammanboende av mammor och pappor med barn boende på olika sätt

En stor majoritet av föräldrarna bor med barn åtminstone en del av tiden. För mammorna gäller det 99 procent och andelen är densamma för ensamstående och sammanboende. Ensamstående pappor är den grupp som i störst utsträckning inte har barn boende hos sig, 8 procent av papporna uppger att de inte har något barn i hushållet, se även tabell T8 i bilagan.

För sammanboende föräldrar finns uppgift om vilka barn som bor i hushållet. Vanligast är att alla barn är den svarande föräldrarnas egna barn, det gäller 4 av 10 av de sammanboende föräldrarna. Det är också vanligt att även ha gemensamma barn, ”mina och våra barn”, eller partners barn bor i hushållet, ”mina och dina barn”, i hushållet.

Tabell 8. Sammanboende mammor och pappor efter vilken/vilka barn som bor i hushållet. Procent

	Mammor		Pappor	
Mina barn	39,2	±2,2	37,2	±2,1
Mina och våra barn	32,1	±2,2	23,8	±1,9
Mina och dina barn	19,8	±1,7	24,6	±1,8
Mina, dina och våra barn	7,5	±1,2	8,7	±1,3
Våra barn	0,3	±0,3	1,5	±0,5
Dina barn	0,2	±0,2	0,8	±0,4
Dina och våra barn	0,0	±0,0	0,3	±0,3
Inga barn	0,8	±0,3	3,2	±0,8
Summa	100		100	

Det går också att studera om föräldrarna har barn boende både på hel- och/eller deltid. För mammor är det vanligast att alla barn i hushållet bor mer än halva tiden, medan det för pappor är vanligast att samtliga barn bor halva tiden. Det gäller såväl ensamstående som sammanboende mammor respektive pappor, och för de ensamstående är det en majoritet som har barn boende på dessa sätt.

Att ha barn boende på olika sätt i hushållet, exempelvis något barn halva tiden och något barn mer än halva tiden, är vanligare för de föräldrar som är sammanboende än för de ensamstående föräldrarna. Detta hänger samman med att det kan finnas gemensamma barn och partners barn boende i hushållet.

Tabell 9. Ensamstående och sammanboende mammor och pappor efter i vilken omfattning barn bor i hushållet.

	Mammor				Pappor			
	Ensamstående		Sammanboende		Ensamstående		Sammanboende	
Inga barn boende	1,0	±0,3	0,8	±0,3	8,0	±1,0	3,2	±0,8
Barn boende mindre än halva tiden, inga barn boende halva eller mer än halva tiden	1,3	±0,4	2,0	±0,6	13,1	±1,1	12,3	±1,5
Barn boende mindre än halva tiden och barn boende halva eller mer än halva tiden	3,6	±0,6	12,2	±1,5	4,8	±0,6	11,8	±1,4
Barn boende halva tiden, inga barn boende mindre än halva eller mer än halva tiden	26,7	±1,2	23,5	±1,8	57,3	±1,5	43,8	±2,2
Barn boende halva tiden och barn boende mer än halva tiden	7,4	±0,8	15,0	±1,6	4,8	±0,6	17,0	±1,6
Barn boende mer än halva tiden, inga barn boende halva eller mindre än halva tiden	59,9	±1,4	46,6	±2,3	12,0	±1,1	12,0	±1,5
Något barn minst halva tiden (summa av de fyra sista raderna)	97,7	±0,5	97,2	±0,7	78,9	±1,4	84,5	±1,7

De föräldrar som är sammanboende har i genomsnitt fler barn boende i hushållet jämfört med de som är ensamstående. Antalet barn är ungefär detsamma för mammor och pappor. Föräldrar som har barn boende mindre än halva tiden har i genomsnitt färre barn boende i hushållet än föräldrar med barn boende halva tiden eller mer än halva tiden.

Tabell 10. Genomsnittligt antal barn i hushållet för ensamstående och sammanboende mammor och pappor efter i vilken omfattning barn bor i hushållet.

	Mammor				Pappor			
	Ensamstående		Sammanboende		Ensamstående		Sammanboende	
Enbart barn boende mer än halva tiden	1,7	±0,0	2,4	±0,1	1,5	±0,1	2,3	±0,1
Enbart barn boende halva tiden	1,5	±0,0	2,1	±0,1	1,4	±0,0	2,0	±0,1
Enbart barn boende mindre än halva tiden	1,1	±0,1	1,1	±0,1	1,1	±0,0	1,1	±0,1
Totalt, oavsett omfattning av barnens boende	1,6	±0,0	2,3	±0,1	1,3	±0,0	2,1	±0,1

Bonusföräldrar och syskon – boendet ur barnets perspektiv

För de barn som bor minst halva tiden i den svarande föräldrarnas hushåll kan barnets boende beskrivas. Totalt bor 31 procent av de barnen med en bonusförälder medan 69 procent bor med sin ensamstående förälder. Barnen kan även ha en bonusförälder i sin andra föräldrars hushåll.

När det kommer till syskon boende i hushållet har drygt hälften av barnen, 54 procent, minst ett syskon boende i hushållet. I de flesta fall bor åtminstone något av syskonen i hushållet minst halva tiden.

Barnen kan ha olika syskon i hushållet. Vanligast är helsyskon, vilket omkring 4 av 10 barn har, eller halvsyskon, vilket 2 av 10 barn har. Omkring vart tionde barn har bonussyskon och för omkring 2 procent av barnen finns det andra barn i hushållet, exempelvis fosterbarn.

Tabell 11. Andel barn med olika syskon. Procent

	Andel	
Bor med helsyskon minst halva tiden	39,4	±0,9
Bor med helsyskon mindre än halva tiden	2,3	±0,3
Bor med halvsyskon minst halva tiden	20,2	±0,8
Bor med halvsyskon mindre än halva tiden	1,6	±0,2
Bor med bonussyskon minst halva tiden	8,4	±0,5
Bor med bonussyskon mindre än halva tiden	1,7	±0,2
Bor med andra barn	2,2	±0,3
Bor med något syskon, oavsett tid	53,5	±1,0

För barn som har minst ett helsyskon går det att se om syskonen bor på samma sätt som barnet. I de flesta fall är boendet detsamma. Det gäller omkring 8 av 10 barn som bor mer än halva tiden hos mamma eller som bor lika mycket hos båda föräldrar och omkring 7 av 10 barn som bor mer än halva tiden hos sin pappa.

Tabell 12. Boende för helsyskon efter urvals barnets boende

Urvals barnets boende	Boende för helsyskon					
	Mer än halva tiden hos mamma		Lika mycket hos båda föräldrar		Mer än halva tiden hos pappa	
Mer än halva tiden hos mamma	82,0	±2,5	9,6	±1,5	8,3	±1,6
Lika mycket hos båda föräldrar	10,4	±1,1	79,1	±1,6	10,5	±1,3
Mer än halva tiden hos pappa	14,8	±3,1	16,8	±3,7	68,5	±4,7

De syskon som ingår i tabellen är de som bor åtminstone en del av tiden hos den svarande föräldern.

Avslutande kommentarer

Om andelen barn som bor växelvis

Andelen barn som bor växelvis är förhållandevis hög i denna undersökning jämfört med tidigare undersökningar publicerade av SCB. I den liknande undersökning som genomfördes 2012/2013 (Olika familjer lever på olika sätt, Demografiska rapporter 2014:1) uppskattades andelen växelvis boende till 35 procent, medan det i denna undersökning är 46 procent av barnen som bor växelvis. Det bör tyda på att andelen barn som bor växelvis har ökat, men i och med att undersökningarna inte är genomförda på samma sätt försvåras jämförelsen. Exempelvis ingår barn och unga 0–19 år i denna undersökning medan undersökningen från 2012/2013 inkluderade barn 0–18 år. I den tidigare undersökningen avgränsades populationen till biologiska föräldrar medan även andra föräldrar ingår i den senare. I båda undersökningar gäller att de barn som ingår har båda föräldrar folkbokförda i Sverige.

Statistik om barns boende redovisas också utifrån Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF). Den senast publicerade andelen avser år 2018–2019 och var då 27 procent för åldersgruppen 0–18 år. En viktig skillnad jämfört med resultaten som redovisas i denna rapport är att i ULF ingår också barn som enbart har en förälder boende i Sverige och barn med en avliden förälder. Dessa barn utgör en femtedel av alla barn och unga 0–19 år som är folkbokförda med en förälder. Sätter vi i stället det skattade antalet barn som bor växelvis enligt den här undersökningen, cirka 220 000 barn, i relation till samtliga barn folkbokförda med en förälder skulle andelen som bor växelvis bli omkring 37 procent.

Om de svarandes representativitet och skillnaden mellan mammors och pappors svar

Urvalsundersökningar medför alltid en viss osäkerhet. I den här undersökningen är svarsandelen relativt låg, 32 procent, vilket har betydelse för hur säkra skattningarna är. Bortfallsanalyser visar att bortfallet skiljer sig från de som svarat på undersökningen, bland annat när det gäller utbildnings- och inkomstnivå. För att kompensera för det skeva bortfallet har kalibreringsvikter använts. Trots detta kan det finnas skillnader mellan de svarande och bortfallet. Något som tyder på att skillnader återstår även efter kalibreringen är att det är stora skillnader i svar från mammor respektive pappor om barnets boende, där pappor i betydligt högre utsträckning än mammor uppger att barnet bor växelvis lika mycket hos vardera föräldern. Det är möjligt att föräldrar som bor med barnet är mer benägna att svara på en enkät om barnets boende. Eftersom mammor i högre utsträckning än pappor bor med barn efter en separation skulle det i så fall innebära en större påverkan för pappor än mammor.

En annan anledning till skillnader i föräldrars svar kan vara att föräldrar överskattar hur stor del av tiden barnet bor hos dem, och underskattar tiden barnet bor med den andra föräldern. Denna slutsats drogs från undersökningen som genomfördes 2012/2013. I den var det också skillnader mellan mammors och pappors svar, men betydligt mindre jämfört med denna undersökning. 2012/2013 ingick barnets båda föräldrar i urvalet, och det gick därmed att jämföra samstämmigheten mellan mammors och pappors svar för de barn där båda föräldrar svarat. Analysen visade att föräldrarna ofta svarat lika gällande barnets boende, särskilt då någon av föräldrarna uppgett att barnet bodde växelvis. I de fall de svarat olika uppgav föräldrarna oftast att barnet bodde hos dem själva en större del av tiden än vad den andra föräldern uppgav, exempelvis att en förälder svarade att barnet bodde växelvis och den andra föräldern svarade att barnet bor mest hos dem själv eller att en förälder uppgav att barnet bodde enbart hos dem och den andra föräldern att barnet bodde hos dem själva en del av tiden.

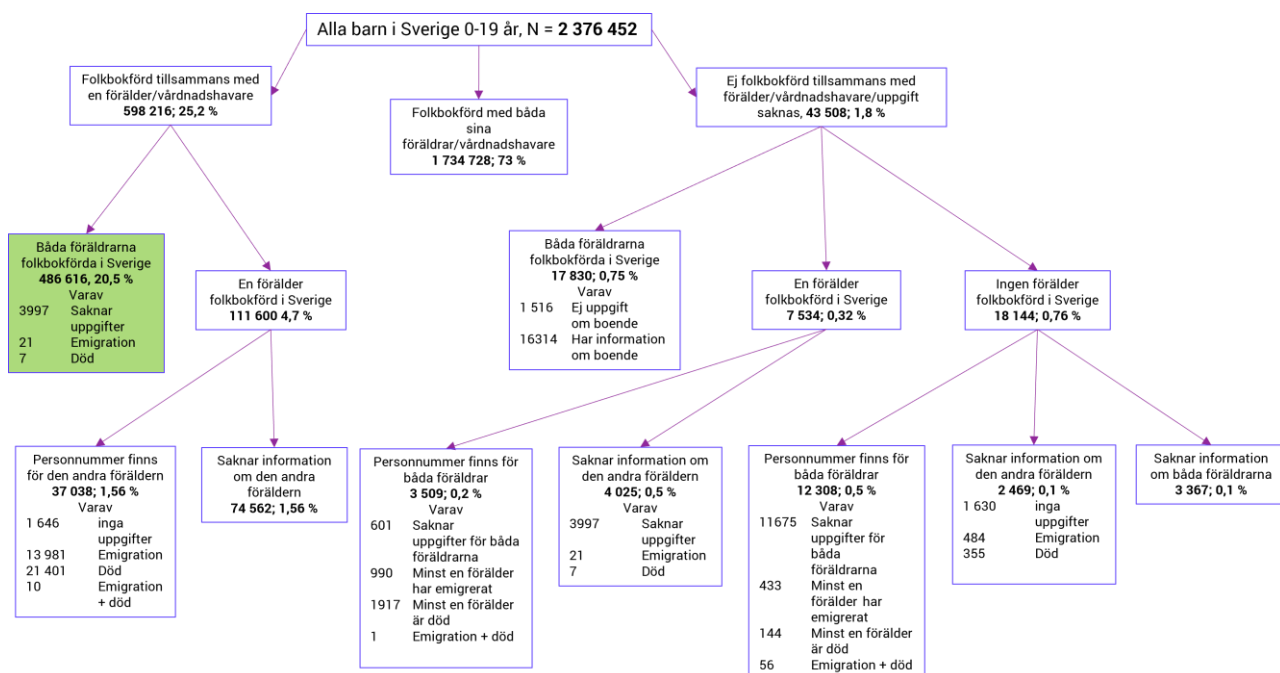
Kort om statistiken

Statistikens ändamål och innehåll

Syftet med denna rapport är att beskriva boendet för barn vars föräldrar inte bor tillsammans samt att beskriva hur föräldrarna kommit överens om ekonomin rörande barnet. Underlaget till rapporten bygger på resultat från en urvalsundersökning riktad till särlevande föräldrar med barn i åldrarna 0–18 år, som genomfördes hösten 2022. Detta material har kompletterats med information från flera av SCB:s totalräknade register. Vilken registerinformation som används beskrivs närmare nedan under Definitioner och förklaringar. Samtliga register finns beskrivna på SCB:s webbplats.

Populationen utgörs av barn vars föräldrar inte lever ihop. Urvalsramen togs fram från Registret över totalbefolkningen (RTB) avseende 30 juni 2022 och omfattade de barn där båda föräldrarna var folkbokförda i Sverige men bara en av föräldrarna tillsammans med barnet. Urvalet var 50 000 barn där en förälder per barn slumpmässigt valdes ut att få undersökningen. Totalt svarande 16 153 förälder på enkäten, vilket motsvarar en svarsandel på 32,3 procent.

I figuren nedan framgår populationen för studien men även vilka barn och dess antal som inte lever med bägge sina biologiska föräldrar som exkluderas från denna studie.

Definitioner och förklaringar

Svensk/utländsk bakgrund

Uppgift om barnets bakgrund och föräldrars födelse-land har hämtats från Registret över totalbefolkningen (RTB). Barn redovisas efter om de har utländsk eller svensk bakgrund. Utländsk bakgrund avser utrikes födda barn och barn födda i Sverige med två utrikes födda föräldrar. Till barn med svensk bakgrund räknas barn födda i Sverige med en eller två inrikes födda föräldrar.

Föräldrars utbildningsnivå

Uppgift om föräldrars utbildningsnivå har hämtats från registret Befolkningens utbildning avseende 1 januari 2023 och redovisas i fyra grupper:

- Båda eftergymnasial
- En eftergymnasial
Den andra föräldern kan ha gymnasial eller förgymnasial utbildningsnivå eller så kan uppgift om utbildningsnivå saknas.
- Båda gymnasial
- Båda förgymnasial eller en förgymnasial och en gymnasial
Här ingår även de där uppgift om utbildningsnivå saknas för båda föräldrar, samt de där en förälder har gymnasial eller förgymnasial utbildningsnivå och där uppgift saknas för den andra föräldern.

Föräldrars arbetsmarknadsstatus

Föräldrarnas arbetsmarknadsstatus har hämtats från Befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS) och de preliminära uppgifterna avseende november 2022. I rapporten redovisas fyra grupper efter om båda föräldrar, enbart mamman, enbart pappan eller ingen förälder är sysselsatt. Om uppgift om arbetsmarknadsstatus saknas antas personen vara ej sysselsatt.

Föräldrars inkomstnivå

Föräldrarnas inkomstnivå bygger på uppgift om vardera förälders förvärvsinkomst år 2021, som hämtats från Inkomst- och taxeringsregistret (IoT). Föräldrarna har först grupperats i tre grupper efter inkomstnivå, där låg inkomst avser de 25 procent med lägst inkomst, medel avser de med inkomst i intervallet 25–75 procent och hög avser de 25 procent med högst inkomst. Barnen har därefter grupperats i fem grupper efter en kombination av föräldrarnas inkomst:

- Båda låg
- Båda medel
- Båda hög
- Mamman högre inkomstgrupp än pappan
- Pappan högre inkomstgrupp än mamman

Föräldrars ålder vid första barnets födelse

Föräldrarnas ålder vid första barnets födelse har i första hand från SCB:s Flergenerationsregister och avser föräldrarnas förstfödda biologiska barn. Grupperingen är anpassad för att de yngre och äldre grupperna ska utgöra omkring 25 procent av mammorna respektive papporna.

- Yngre
Upp till 23 år för mammor, upp till 25 år för pappor
- Medel
24–31 år för mammor, 26–32 år för pappor
- Äldre
32 år eller äldre för mammor, 33 år eller äldre för pappor

För de föräldrar utan biologiska barn används ålder vid urvals barnets födelse. För dess har ovan nämnda åldersgränser har justerats upp något för att det inte alltid är deras första barn.

Föräldrarnas familjetyp

I webbenkäten har föräldrarna fått svara på om de bor med en partner eller inte. I resultat som presenteras ur den svarande föräldrarnas perspektiv används dessa uppgifter.

Vid redovisning av båda föräldrars familjetyp används uppgifter från register för båda föräldrar. Dessa har hämtats från Registret över totalbefolkningen avseende 31 december 2022 och anger om respektive förälder är ensamstående eller sammanboende. Överensstämmelsen mellan svar i webbenkäten och uppgifter från register för de svarande föräldrarna är i regel god.

Geografiskt avstånd mellan föräldrar

Det geografiska avståndet mellan föräldrarna har hämtats från Barnregistret och avser den 31 december 2022. Uppgifterna bygger på avståndet fågelvägen mellan respektive föräldrars folkbokföringskoordinat. Avståndet redovisas i fyra grupper: 0–2 km, 2–10 km, 10–50 km och 50+ km.

Olika barn i hushållet

Föräldrarnas hushåll beskrivs närmare genom bland annat uppgift om vilka barn som bor i hushållet. Detta redovisas som olika kombinationer av ”mina”, ”våra” och ”dina” barn. Till ”mina barn” räknas urvals barnet, helsyskon till urvals barnet samt halvsyskon till urvals barnet, om barnets andra förälder inte bor i hushållet. Till ”våra barn” räknas gemensamma barn med den partner som föräldern bor tillsammans med. Till ”dina barn” räknas andra barn till den sammanboende partnern.

Statistikens framställning

Enkät till särlevande föräldrar

En webbenkät skickades i första hand ut via tjänsten *Mina meddelanden*, för att senare kompletteras via postalt utskick till dem som inte hade *Mina meddelanden*. I ett informationsbrev ombads personen att besvara frågorna i webbenkäten. Tre påminnelser skickades ut och för dem som enbart fått påminnelser via *Mina meddelanden* skickades en fjärde påminnelse ut via post. Totalt besvarade 16 153 föräldrar webbenkäten, 8 487 mammor och 7 666 pappor.

Beskrivning av inflödet

	Antal	Andel
Efter första utskick	6 932	14,0
Efter påminnelse 1	4 398	8,8
Efter påminnelse 2	2 490	5,0
Efter påminnelse 3	1 575	3,2
Efter påminnelse 4 (endast för dem med <i>Mina meddelanden</i>)	758	1,5
Totalt	16 153	32,3

Viktberäkning och estimation

För varje svarande person har en vikt beräknats. Syftet med detta är att kunna redovisa resultat för hela populationen och inte bara för de svarande. Vikten kallas även för uppräkningsstal och kan beskrivas med formeln:

$$wk = dk * vk$$

Där wk = vikt/uppräkningsstal för objekt k

dk = designvikt

vk = kalibreringsvikt baserad på hjälpinformation

Vid bortfall kan det vara så att vissa grupper av urvalet svarar i större utsträckning än övriga, till exempel kan kvinnor svara i högre grad än män. Om de grupper som svarat i högre grad har en annan fördelning på undersökningsvariablerna än övriga kan detta ha en snedvridande effekt på resultatet. För att kompensera för detta har kalibreringsvikter använts. I kalibreringen används kön, ålder, utbildningsnivå, utländsk/svensk bakgrund, förvärvsinkomst och medborgarskap.

Vikterna/uppräkningsstalen multipliceras med objektens variabelvärden för att skapa statistikvärden gällande för populationen. Om vikterna inte används så kan resultaten bli missvisande.

För beräkning av skattningen av totaler används följande formel:

$$\hat{Y} = \sum_r w_k y_k$$

där w_k = vikt/uppräkningsstal för objekt k

y_k = variabelvärde för objekt k

summering sker av de svarande (r)

Resultaten i rapporten redovisas som procentuella andelar, totalt eller fördelat på olika redovisningsgrupper. För skattningarna har ett 95-procentigt konfidensintervall beräknats (KI) det vill säga ett intervall som med 95 procents sannolikhet innehåller den riktiga procentandelen.

Statistikens kvalitet

För att bedöma säkerheten i undersökningens resultat behöver vi ta hänsyn till en rad faktorer som kan medföra fel i resultaten. En av dessa är bortfallet. Bortfallet består dels av objektsbortfall, som innebär att frågeblanketten inte är besvarad alls, dels av partiellt bortfall som innebär att vissa frågor i blanketten inte är besvarade. Om bortfallet skiljer sig från de svarande, med avseende på undersökningsvariablerna, så kan skattningarna som grundar sig på enbart de svarande vara skeva. För att reducera bortfallsskevheten har vikter beräknats där hänsyn tas till ett antal variabler som kompenserar för bortfallet (se avsnittet Viktberäkning och estimation). Partiellt bortfall kan exempelvis bero på att en fråga är svår att förstå eller uppfattas som känslig. Det partiella bortfallet i undersökningen är mellan 0 och 2 procent. Vikterna kompenserar för objektsbortfallet men inte för det partiella bortfallet.

Osäkerhet i statistiken

Statistik är ett sätt att beskriva en population och är alltid behäftad med någon form av osäkerhet som bör beaktas i analysen.

Urvalsundersökningar har en osäkerhet eftersom vi inte frågar alla i populationen utan bara en delmängd. Om urvalen dras slumpmässigt kan osäkerheten beräknas till att ligga inom vissa gränser, beroende på vilken konfidensgrad vi väljer.

Konfidensgraden är ett mått på hur troligt det är att osäkerhetsintervallet (eller konfidensintervallet) fångar det sanna värdet i populationen. Vanligen väljs konfidensgraden 95 procent vilket med andra ord ger ett konfidensintervall för vilket sannolikheten att täcka det sanna värdet är 95 procent.

För statistik från urvalsundersökningar bör ett osäkerhetsintervall presenteras tillsammans med sina punktskattningar. Ofta görs detta genom att osäkerhetstal anges med +/- framför.

Det finns andra osäkerhetskällor än urvalsosäkerheten att ta hänsyn till. Statistik baserad på register är oftast totalräknad, d v s den avser hela populationen. Osäkerheten för sådan statistik beror främst på hur väl registret täcker målpopulationen. Osäkerheten i register är svår att kvantifiera men i de flesta fall bedöms den vara av liten betydelse och går då att bortse ifrån. Totalräknad statistik redovisas därför inte med osäkerhetstal. Liknande resonemang gäller för mätfel, det vill säga hur väl variablerna vi samlar in uppgifter om mäter det vi vill uttala oss om. Om vår bedömning däremot är att täckningen eller mätfelet har inverkan bör vi vara försiktiga med att dra slutsatser från statistiken.

För att avgöra om det är någon skillnad mellan två grupper, kan vi jämföra konfidensintervallen för att se om de "går omlott" eller överlappar. Överlappen kan vara olika stora och därmed är tendensen till skillnad olika stor, men i analysammanhang brukar man dra slutsatsen att skillnad finns bara om det inte finns något överlapp alls. Om det inte finns något överlapp brukar vi något förenklat säga att skillnaden är statistiskt säkerställd.

Bra att veta

Folkbokföring och faktiskt boende

Barn kan, precis som vuxna, enbart vara folkbokförda på en adress. Huvudregeln vid folkbokföring är att en person ska vara folkbokförd där de regelmässigt tillbringar dygnsvilan (7§ Folkbokföringslagen 1991:481). Barn som bor omväxlande hos vardera föräldern har dubbel bosättning, och får folkbokföras hos den av vårdnadshavarna som de båda kommer överens om, under förutsättning att föräldrarna har gemensam vårdnad om barnet och barnet bor växelvis lika mycket hos båda föräldrar.

I tabellerna nedan jämförs barnets folkbokföring och barnets boende enligt denna undersökning på två olika sätt, dels hur barn boende på olika sätt är folkbokförda, dels hur barn folkbokförda på olika sätt bor. I dessa jämförelser är det bra att veta att folkbokföringen här mäts den 31 december 2022, medan insamlingen gjordes tidigare under hösten 2022. Barnets boende kan ha förändrats mellan de två mättidpunkterna.

Det är vanligare att barn som bor växelvis är folkbokförda hos mamman än hos pappan, omkring 6 av 10 av dessa barn är folkbokförda med sin mamma. En majoritet av barnen som bor bara eller mest hos en förälder är också folkbokförda hos den föräldern, det gäller 96 procent av barnen som mest eller bara bor hos mamma och 80 procent av barnen som mest eller bara bor hos pappa. En förklaring till skillnaden kan vara att barn som bor mest eller bara hos mamma i genomsnitt bor fler dagar hos mamman än vad barnen som bor bara eller mest hos pappa bor hos pappan.

Folkbokföring den 31 december 2022 efter barnets boende. Procent

Barnet folkbokfört med	Barnets boende enligt webbenkäten							
	Lika mycket eller ungefär lika mycket hos båda föräldrarna		Bara/mest hos mamman		Bara/mest hos pappan		På annat sätt	
Mamman	61,5	±1,2	95,7	±0,5	19,6	±2,5	71,5	±4,5
Pappan	38,5	±1,2	4,3	±0,5	80,4	±2,5	28,5	±4,5
Andra än föräldrarna	0,0	±0,0	0,0	±0,0	0,0	±0,0	0,0	±0,0
Summa	100		100		100		100	

Jämförs barnets boende efter vem av föräldrarna barnet är folkbokfört med märks tydliga skillnader. Medan en majoritet av barnen som är folkbokförda med sin mamma också bor bara eller mest hos mamman är växelvis boende det vanligast bland barn folkbokförda med sin pappa. 65 procent av barnen folkbokförda med sin pappa bor växelvis medan 25 procent bor hos pappan hela eller större delen av tiden.

Observera att de som ingår i denna jämförelse är de barn som undersökningen omfattar. Barn med endast en förälder folkbokförd i Sverige, en avliden förälder eller en okänd förälder ingår inte.

Barnets boende efter folkbokföringen den 31 december 2022. Procent

Barnets boende enligt webbenkäten	Barnet folkbokfört med			
	Mamman		Pappan	
Lika mycket eller ungefär lika mycket hos båda föräldrarna	38,8	±0,9	65,2	±1,6
Bara/mest hos mamman	56,0	±0,9	6,8	±0,8
Bara/mest hos pappan	2,2	±0,3	24,9	±1,5
På annat sätt	3,0	±0,4	3,2	±0,6
Summa	100		100	

Bilaga 1: Webbenkät

Barns boende när föräldrarna inte bor ihop

Fråga 1

Hur bor ditt barn idag?

- Bara hos dig (Till fråga 3)
- Bara hos sin andra förälder (Till fråga 3)
- Mest hos dig
- Mest hos sin andra förälder
- Lika mycket eller ungefär lika mycket hos båda föräldrarna
- Med båda föräldrarna i gemensamt hushåll (enkäten avslutas, skicka vidare till specifik sida för att skicka in svar.

Följande tack-text ska stå:

Då undersökningen riktar sig till föräldrar som inte bor tillsammans behöver du inte besvara fler frågor.

För att skicka in dina svar klickar du på "Skicka in". Efter att du har skickat in kan du inte ändra dem. Om du vill ändra något innan du skickar in klickar du på "Föregående".)

- På annat sätt. Kommentera gärna:

Fråga 2

Ungefär hur många dagar per månad bor ditt barn hos dig? 0 dagar per månad

☐ 1 – 2 dagar per månad	☐ 16 – 17 dagar per månad
☐ 3 – 4 dagar per månad	☐ 18 – 19 dagar per månad
☐ 5 – 6 dagar per månad	☐ 20 – 21 dagar per månad
☐ 7 – 8 dagar per månad	☐ 22 – 23 dagar per månad
☐ 9 – 10 dagar per månad	☐ 24 – 25 dagar per månad
☐ 11 – 12 dagar per månad	☐ 26 – 27 dagar per månad
☐ 13 – 14 dagar per månad	☐ 28 – 29 dagar per månad
☐ 15 dagar per månad	☐ 30 – 31 dagar per månad

Kommentera gärna:

Fråga 3

a. Kom du och barnets andra förälder överens om hur ert barn skulle bo?

- Ja
- Nej, jag var aldrig med och bestämde
- Nej, den andra föräldern var aldrig med och bestämde

Kommentera gärna:

b. Fick du eller ni hjälp av någon utomstående att komma fram till hur ert barn skulle bo?

- Nej
- Ja, av kommunal familjerådgivning/socialtjänst
- Ja, av juridiskt ombud
- Ja, på annat sätt:

Fråga 4

Vad påverkade mest beslutet om hur ert barn skulle bo?

Mer än ett svar kan markeras om de spelat lika stor roll!

- Barnet skulle kunna bo kvar i samma område
- Barnet skulle ha nära till förskolan/skolan
- Båda föräldrarna ville träffa eller ha nära till barnet
- Arbetstider och arbetssituation (din/barnets andra förälders)
- Ekonomi (din/barnets andra förälders)
- Boendesituation (din/barnets andra förälders)
- Barnet fick själv bestämma
- Det var inget aktivt beslut (en förälder var ej aktuell som vårdnadshavare)
- Kommer inte ihåg vad som påverkade mest
- Annat svar. Kommentera gärna:

Fråga 5

Hur nöjd är du med lösningen för barnets boende idag?

- Mycket nöjd
- Ganska nöjd
- Inte särskilt nöjd
- Inte alls nöjd
- Ingen åsikt

Kommentera gärna:

Fråga 6

Hur många år är det sedan du och ditt barns andra förälder separerade?

Om du och barnets andra förälder separerat mer än en gång så tänk på första gången ni separerade.

- 2 år eller mindre
- 3 – 5 år
- 6 – 9 år
- 10 – 14 år
- 15 år eller mer
- Har aldrig levt ihop med den andra föräldern

Fråga 7

Hur såg ditt barns boende ut första tiden efter separationen?

Om du och barnets andra förälder separerat mer än en gång så tänk på första gången ni separerade. Om ni aldrig levt ihop, så tänk på första tiden efter att barnet föddes.

- Barnet bodde bara hos dig
- Barnet bodde bara hos sin andra förälder
- Barnet bodde mest hos dig
- Barnet bodde mest hos sin andra förälder
- Barnet bodde lika mycket eller ungefär lika mycket hos båda
- På annat sätt. Kommentera gärna:

Fråga 8

Nu kommer några frågor om hur ni kommer överens om försörjningen för barnet. Föräldrar har försörjningsansvar för sina barn oavsett om de är vårdnadshavare eller bor tillsammans. Att försörja sina barn benämns ofta med den juridiska termen underhåll. Att fullgöra sin underhållsskyldighet kan göras på flera olika sätt.

a) Hur har ni kommit överens om försörjningsansvaret?

- Har själva kommit överens om hur ekonomin ska lösas (Till fråga 8b)
- Har underhåll via Försäkringskassan (Till fråga 9)
- Har valt att inte ha någon ekonomisk överenskommelse (Till fråga 12)
- På annat sätt. Kommentera gärna: (Till fråga 12)

b) På vilket sätt har ni valt att själva reglera underhållet?

- Har underhåll (en förälder betalar till den andra) (Till fråga 8c)
- Delar på kostnaderna i förhållande till inkomster (Till fråga 12)
- Betalar hälften var, dvs. ungefär lika mycket av kostnaderna (Till fråga 12)
- Var och en betalar för barnet när den har barnet boende hos sig (Till fråga 12)
- På annat sätt. Kommentera gärna: (Till fråga 12)

c) Hur kom ni fram till hur mycket som skulle betalas i underhåll?

- Valde att ha samma belopp som för underhållstöd via Försäkringskassan
- Räknade ut ett belopp med hjälp av Försäkringskassans beräkningsverktyg
- Kom själva fram till ett lämpligt belopp
- På annat sätt. Kommentera gärna:

Fråga 9

Betalar du eller tar du emot underhåll (via egen överenskommelse eller via Försäkringskassan) för ditt barn?

- Betalar underhåll
- Tar emot underhåll (Till fråga 11)

Fråga 10

Hur mycket betalar du i underhåll för ditt barn varje månad?

.....kronor/månad
(Till fråga 12)

Fråga 11

Hur mycket tar du emot i underhåll för ditt barn varje månad?
Räkna med underhåll både från den andra föräldern och eventuellt underhållsstöd från Försäkringskassan.

.....kronor/månad

Fråga 12

Har ditt barn eget rum hos dig?

- Ja
- Nej

Fråga 13

Nu kommer några frågor om ditt hushåll.

a. Bor du med en make/maka/sambo?

- Ja
- Nej

b. Bor det andra barn i ditt hushåll?

- Ja
- Nej

Om nej på båda till avslut/nästa fråga.

Om ja på a och b

Då kommer några frågor om andra barn i hushållet och hur stor del av tiden de bor i hushållet.

Hur många helsyskon till barnet bor i hushållet?

- Inga helsyskon
- helsyskon som bor **mer än halva tiden** i hushållet
- helsyskon som bor **halva tiden** i hushållet
- helsyskon som bor **mindre än halva tiden** i hushållet

Hur många gemensamma barn med din make/maka/sambo bor i hushållet?

- Inga gemensamma barn bor i hushållet
- gemensamma barn som bor i hushållet

Hur många andra halvsyskon till barnet bor i hushållet?

Dvs halvsyskon som inte är gemensamma barn till dig och din make/maka/sambo.

- Inga andra halvsyskon
- andra halvsyskon som bor **mer än halva tiden** i hushållet
- andra halvsyskon som bor **halva tiden** i hushållet
- andra halvsyskon som bor **mindre än halva tiden** i hushållet

Hur många andra barn till din make/maka/sambo bor i hushållet?

Det vill säga barn som din make/maka/sambo hade när ni flyttade ihop (ofta kallat bonussyskon).

- Inga andra barn till partner bor i hushållet
- barn till partner som bor **mer än halva tiden** i hushållet
- barn till partner som bor **halva tiden** i hushållet
- barn till partner som bor **mindre än halva tiden** i hushållet

Bor det några andra barn i hushållet?

Det vill säga barn som inte tagits med i tidigare frågor, t.ex. barn som du/ni av andra anledningar har ansvar för.

- Nej, inga andra barn
- Ja, andra barn bor i hushållet

Kommentera gärna:

Om nej på a men ja på b:

Då kommer några frågor om andra barn i hushållet och hur stor del av tiden de bor i hushållet.

Hur många helsyskon till barnet bor i hushållet?

- Inga helsyskon
- helsyskon som bor **mer än halva tiden** i hushållet
- helsyskon som bor **halva tiden** i hushållet
- helsyskon som bor **mindre än halva tiden** i hushållet

Hur många halvsyskon till barnet bor i hushållet?

- Inga halvsyskon
- halvsyskon som bor **mer än halva tiden** i hushållet
- halvsyskon som bor **halva tiden** i hushållet
- halvsyskon som bor **mindre än halva tiden** i hushållet

Bor det några andra barn i hushållet?

Det vill säga barn som inte tagits med i tidigare frågor, t.ex. barn som du av andra anledningar har ansvar för.

- Nej, inga andra barn
- Ja, andra barn bor i hushållet

Kommentera gärna:

Bilaga 2: Tabeller

Tabell T1. Hur bor ditt barn idag? Antals- och andelsskattningar av barn med olika typer av boende

	Lika mycket eller ungefär lika mycket hos båda föräldrarna		Bara hos mamman		Mest hos mamman		Bara hos pappan		Mest hos pappan		På annat sätt		Totalt antal barn	
Skattat antal														
Flickor	103 844	±3 250	70 176	±3 064	33 590	±2 226	9 184	±1 208	8 565	±1 097	7 246	±1 043	232 605	±4 335
Pojkar	116 464	±3 372	68 041	±3 049	32 958	±2 227	12 275	±1 399	10 143	±1 210	7 207	±1 037	247 087	±4 340
Totalt båda könen	220 308	±3 826	138 216	±3 478	66 548	±3 028	21 459	±1 812	18 708	±1 613	14 453	±1 458	479 693	±1 277
Andel (procent)														
Flickor	44,6	±1,2	30,2	±1,1	14,4	±0,9	3,9	±0,5	3,7	±1,2	3,1	±0,4	100	
Pojkar	47,1	±1,2	27,5	±1,1	13,3	±0,9	5	±0,6	4,1	±1,2	2,9	±0,4	100	
Totalt båda könen	45,9	±0,8	28,8	±0,7	13,9	±0,6	4,5	±0,4	3,9	±0,8	3	±0,3	100	

Tabell T2. Hur bor ditt barn idag? Boende enligt mammor och pappor. Procent

	Lika mycket eller ungefär lika mycket hos båda föräldrarna		Bara hos mamman		Mest hos mamman		Bara hos pappan		Mest hos pappan		På annat sätt		Summa
Mammor	30,9	±1,1	48,7	±1,2	13,2	±0,8	1,5	±0,3	2,2	±1,1	3,5	±0,4	100
Pappor	61,2	±1,2	8,6	±0,8	14,6	±0,9	7,5	±0,7	5,6	±1,2	2,6	±0,4	100

Tabell T3. Hur bor ditt barn idag? Boende i olika grupper av barn, båda könen sammantaget. Procent

	Lika mycket eller ungefär lika mycket hos båda föräldrarna		Bara hos mamman		Mest hos mamman		Bara hos pappan		Mest hos pappan		På annat sätt		Summa
Barnets ålder													
0–3 år	32,3	±3,9	47,9	±4,3	13,4	±2,9	2,0	±1,4	1,5	±3,9	2,9	±1,3	100
4–5 år	48,6	±3,7	30,1	±3,6	14,1	±2,6	3,4	±1,5	2,1	±3,7	1,7	±0,9	100
6–9 år	56,4	±2,0	22,2	±1,7	13,6	±1,4	2,6	±0,7	3,2	±2,0	2,0	±0,6	100
10–12 år	53,1	±2,0	22,0	±1,8	14,2	±1,4	4,1	±0,9	4,1	±2,0	2,4	±0,7	100
13–15 år	48,3	±1,8	25,6	±1,7	13,8	±1,3	5,8	±0,9	4,2	±1,8	2,3	±0,6	100
16–19 år	32,1	±1,4	37,3	±1,6	14,0	±1,1	6,2	±0,8	5,2	±1,4	5,3	±0,7	100
Barnets bakgrund													
Utländsk bakgrund	24,5	±2,1	48,0	±2,5	15,3	±1,8	7,0	±1,3	2,6	±2,1	2,6	±0,8	100
Svensk bakgrund	50,4	±0,9	24,8	±0,8	13,6	±0,7	4,0	±0,4	4,2	±0,9	3,1	±0,3	100
Föräldrarnas utbildningsnivå													
Båda eftergymnasial	62,5	±1,5	15,9	±1,2	12,3	±1,1	3,0	±0,6	3,6	±1,5	2,7	±0,5	100
En eftergymnasial	48,3	±1,4	26,7	±1,3	13,7	±1,0	4,1	±0,6	4,1	±1,4	3,0	±0,5	100
Båda gymnasial	42,2	±1,7	30,8	±1,6	15,1	±1,3	4,5	±0,7	4,1	±1,7	3,3	±0,6	100
Båda förgymnasial eller en förgymnasial och en gymnasial	27,1	±2,3	45,2	±2,6	14,5	±1,8	6,8	±1,3	3,4	±2,3	3,0	±0,8	100
Föräldrars arbetsmarknadsstatus													
Båda sysselsatta	54,1	±0,9	21,7	±0,8	13,9	±0,7	3,5	±0,4	3,8	±0,9	2,9	±0,3	100
Mamman sysselsatt	21,5	±2,3	55,3	±2,8	14,1	±2,0	2,8	±1,0	2,7	±2,3	3,6	±1,1	100
Pappan sysselsatt	29,3	±2,7	36,2	±3,0	13,4	±2,1	11,9	±1,9	6,0	±2,7	3,1	±1,0	100
Ingen sysselsatt	14,7	±4,0	58,8	±5,6	13,7	±3,9	6,3	±2,7	2,9	±4,0	3,6	±2,0	100
Föräldrarnas inkomstnivå													
Båda låg	15,7	±2,6	57,9	±3,5	14,5	±2,5	6,0	±1,7	2,5	±2,6	3,5	±1,3	100
Båda medel	52,7	±1,6	22,6	±1,3	14,6	±1,2	3,5	±0,6	3,6	±1,6	3,0	±0,6	100
Båda hög	72,2	±1,9	11,0	±1,3	10,3	±1,3	2,0	±0,6	2,7	±1,9	1,9	±0,6	100
Mamman högre inkomstgrupp än pappan	36,6	±2,0	40,1	±2,0	14,6	±1,6	2,8	±0,8	2,9	±2,0	3,0	±0,7	100
Pappan högre inkomstgrupp än mamman	46,6	±1,4	24,9	±1,3	13,8	±1,0	6,2	±0,7	5,3	±1,4	3,2	±0,5	100

	Lika mycket eller ungefär lika mycket hos båda föräldrarna		Bara hos mamman		Mest hos mamman		Bara hos pappan		Mest hos pappan		På annat sätt		Summa
Föräldrarnas ålder vid första barnets födelse													
Båda yngre	32,3	±2,0	38,7	±2,2	15,3	±1,7	5,8	±1,1	4,7	±2,0	3,2	±0,8	100
Båda medel	56,3	±1,5	21,2	±1,3	13,3	±1,1	2,9	±0,5	3,8	±1,5	2,5	±0,5	100
Båda äldre	57,7	±2,7	21,1	±2,4	11,2	±1,7	2,9	±1,0	4,5	±2,7	2,6	±0,9	100
Mamman äldre grupp än pappan	41,8	±2,0	34,8	±2,0	14,8	±1,5	2,9	±0,7	2,5	±2,0	3,2	±0,7	100
Pappan äldre grupp än mamman	44,2	±1,7	28,0	±1,6	13,6	±1,2	6,7	±0,9	4,2	±1,7	3,3	±0,6	100
Tid sedan separation													
2 år eller mindre	55,8	±2,2	21,6	±1,9	12,8	±1,6	3,7	±0,9	3,5	±2,2	2,5	±0,7	100
3–5 år	56,7	±1,6	19,7	±1,4	13,6	±1,2	4,1	±0,7	3,6	±1,6	2,2	±0,5	100
6–9 år	47,4	±1,7	26,5	±1,6	14,7	±1,2	4,3	±0,7	4,3	±1,7	2,8	±0,6	100
10–14 år	33,0	±1,8	36,9	±1,9	15,5	±1,4	6,3	±1,0	4,6	±1,8	3,7	±0,8	100
15 år eller mer	15,1	±2,6	53,5	±3,9	12,5	±2,6	6,9	±2,1	5,3	±2,6	6,8	±2,0	100
Har aldrig levt ihop med den andra föräldern	11,2	±2,8	72,7	±4,0	10,3	±2,7	1,2	±1,0	1,0	±2,8	3,6	±1,7	100
Föräldrarnas familjetyp													
Båda ensamstående	46,1	±1,2	29,7	±1,1	13,4	±0,9	4,5	±0,5	3,6	±1,2	2,6	±0,4	100
Båda sammanboende	46,7	±2,4	26,3	±2,2	15,1	±1,7	3,9	±1,0	4,1	±2,4	3,8	±1,0	100
Mamman ensamstående/ pappan sammanboende	44,2	±2,0	29,7	±1,9	15,0	±1,5	4,5	±0,8	3,8	±2,0	2,9	±0,7	100
Pappan ensamstående/ mamman sammanboende	46,6	±2,1	26,9	±2,0	13,1	±1,5	4,8	±0,9	4,8	±2,1	3,8	±0,8	100
Geografiskt avstånd mellan föräldrar													
0–2 km	63,8	±1,5	18,0	±1,3	10,2	±1,0	2,6	±0,5	2,9	±1,5	2,5	±0,5	100
2–10 km	56,8	±1,6	21,8	±1,4	12,2	±1,1	3,6	±0,6	3,6	±1,6	2,0	±0,5	100
10–50 km	37,7	±1,7	30,6	±1,7	18,7	±1,4	4,8	±0,8	5,5	±1,7	2,7	±0,6	100
50+ km	21,1	±4,1	50,7	±5,6	8,0	±2,9	7,3	±2,9	2,6	±4,1	10,3	±3,1	100

Tabell T4. Föräldrars svar på hur mycket barnet bor hos dem. Procent

Antal dagar hos mamma	Antal dagar hos pappa	Mammor		Pappor	
		Procent	±	Procent	±
0 dagar	30–31 dagar	2,5	±0,4	9,4	±0,8
1–2 dagar	28–29 dagar	0,7	±0,2	1,8	±0,3
3–4 dagar	26–27 dagar	0,8	±0,2	2,6	±0,4
5–6 dagar	24–25 dagar	0,6	±0,2	3,7	±0,5
7–8 dagar	22–23 dagar	0,6	±0,2	3,2	±0,5
9–10 dagar	20–21 dagar	0,5	±0,2	2,8	±0,5
11–12 dagar	18–19 dagar	0,4	±0,1	2,5	±0,4
13–14 dagar	16–17 dagar	2,6	±0,4	6,1	±0,6
15 dagar	15 dagar	21,5	±0,9	48,5	±1,2
16–17 dagar	13–14 dagar	5,1	±0,5	4,6	±0,5
18–19 dagar	11–12 dagar	1,9	±0,3	1,4	±0,3
20–21 dagar	9–10 dagar	2,2	±0,4	1,6	±0,3
22–23 dagar	7–8 dagar	1,7	±0,3	0,8	±0,2
24–25 dagar	5–6 dagar	3,3	±0,4	1,2	±0,3
26–27 dagar	3–4 dagar	3,7	±0,5	1,3	±0,3
28–29 dagar	1–2 dagar	1,7	±0,3	0,4	±0,2
30–31 dagar	0 dagar	50,3	±1,2	8,1	±0,7
Summa		100		100	

Samtliga barn ingår i tabellen. De som enbart bor hos en förälder får automatisk månadens alla dagar.

Tabell T5. Vad påverkade mest beslutet om hur ert barn skulle bo? Procent

	Totalt		Efter barnets boende							
			Lika mycket eller ungefär lika mycket hos båda föräldrarna		Bara/mest hos mamman		Bara/mest hos pappan		På annat sätt	
Mammor										
Barnet skulle kunna bo kvar i samma område	20,0	±1,0	22,9	±1,7	18,7	±1,3	19,6	±5,1	17,1	±4,6
Barnet skulle ha nära till förskolan/skolan	22,7	±1,1	25,0	±1,7	21,0	±1,4	31,2	±6,0	24,5	±5,6
Båda föräldrarna ville träffa eller ha nära till barnet	30,9	±1,1	81,5	±1,7	7,4	±0,9	10,7	±4,4	21,2	±5,0
Arbetsstider och arbetssituation (din/barnets andra förälders)	11,1	±0,8	10,3	±1,3	11,8	±1,1	9,0	±3,6	9,3	±3,9
Ekonomi (din/barnets andra förälders)	5,6	±0,6	4,5	±1,0	6,1	±0,8	6,4	±3,5	5,5	±3,4
Boendesituation (din/barnets andra förälders)	13,8	±0,9	5,7	±1,0	17,6	±1,3	17,2	±4,8	13,4	±4,5
Barnet fick själv bestämma	21,7	±1,0	11,7	±1,2	24,3	±1,3	49,8	±6,3	34,4	±6,2
Det var inget aktivt beslut (en förälder var ej aktuell som vårdnadshavare)	21,0	±1,1	1,5	±0,5	32,4	±1,6	2,6	±2,9	11,4	±4,5
Kommer inte ihåg vad som påverkade mest	2,1	±0,4	1,8	±0,6	2,3	±0,6	1,7	±2,1	2,7	±2,2
Annat svar	18,6	±1,0	7,9	±1,1	23,0	±1,4	24,3	±5,4	29,4	±6,2
Pappor										
Barnet skulle kunna bo kvar i samma område	31,0	±1,2	31,7	±1,4	30,1	±2,7	30,1	±3,3	25,4	±7,1
Barnet skulle ha nära till förskolan/skolan	34,4	±1,2	34,3	±1,5	37,0	±2,8	31,1	±3,4	32,0	±7,7
Båda föräldrarna ville träffa eller ha nära till barnet	56,6	±1,2	80,3	±1,3	22,7	±2,5	10,8	±2,2	30,8	±7,6
Arbetsstider och arbetssituation (din/barnets andra förälders)	14,4	±0,9	12,2	±1,0	22,2	±2,4	10,1	±2,2	18,7	±6,4
Ekonomi (din/barnets andra förälders)	6,4	±0,6	4,5	±0,7	8,9	±1,7	10,2	±2,2	9,5	±4,9
Boendesituation (din/barnets andra förälders)	13,1	±0,9	7,9	±0,8	20,7	±2,3	23,4	±3,0	17,4	±6,3
Barnet fick själv bestämma	16,8	±0,9	10,4	±0,9	22,1	±2,2	36,4	±3,3	21,7	±6,4
Det var inget aktivt beslut (en förälder var ej aktuell som vårdnadshavare)	3,9	±0,5	1,3	±0,3	3,2	±1,0	17,8	±2,9	3,3	±2,6
Kommer inte ihåg vad som påverkade mest	2,5	±0,4	2,1	±0,5	3,6	±1,1	2,0	±1,1	5,3	±4,3
Annat svar	10,8	±0,8	5,6	±0,7	18,0	±2,1	17,9	±2,7	31,1	±7,5

Tabell T6. Hur nöjd är du med lösningen för barnets boende idag? Procent

	Mycket nöjd		Ganska nöjd		Inte särskilt nöjd		Inte alls nöjd		Ingen åsikt		Summa
Mammor											
Totalt	62,2	±1,2	27,3	±1,1	5,4	±0,6	2,8	±0,4	2,3	±0,4	100
Efter barnets boende											
Lika mycket eller ungefär lika mycket hos båda föräldrarna	57,3	±2,0	33,2	±1,9	6,0	±1,0	2,5	±0,7	1,0	±0,4	100
Bara/mest hos mamman	67,8	±1,6	23,7	±1,4	4,6	±0,7	1,6	±0,4	2,4	±0,5	100
Bara/mest hos pappan	22,0	±5,4	35,6	±6,0	14,1	±4,3	23,8	±5,4	4,6	±2,4	100
På annat sätt	49,1	±6,6	31,5	±6,1	5,4	±3,1	5,8	±3,4	8,2	±3,7	100
Efter om föräldrarna kom överens tillsammans om hur barnet skulle bo											
Ja	62,5	±1,4	29,3	±1,3	5,1	±0,6	1,4	±0,4	1,7	±0,4	100
Nej, jag var aldrig med och bestämde	32,0	±5,1	27,4	±4,6	14,6	±3,3	19,9	±4,0	6,1	±2,6	100
Nej, den andra föräldern var aldrig med och bestämde	72,5	±2,9	18,6	±2,5	3,6	±1,2	2,1	±1,0	3,2	±1,1	100
Efter om de fick hjälp av någon utomstående att komma fram till hur barnet skulle bo											
Nej	62,6	±1,3	27,3	±1,2	5,6	±0,6	2,1	±0,4	2,4	±0,4	100
Ja, av kommunal familjerådgivning/socialtjänst	57,0	±4,3	31,7	±4,0	5,9	±1,8	4,8	±2,0	0,7	±0,6	100
Ja, av juridiskt ombud	68,6	±4,4	20,9	±3,8	3,3	±1,7	5,1	±2,0	2,1	±1,5	100
Ja, på annat sätt	55,2	±6,2	29,8	±5,9	4,0	±2,0	7,5	±3,3	3,5	±2,1	100
Pappor											
Totalt	51,6	±1,3	32,6	±1,2	7,9	±0,7	5,8	±0,6	2,1	±0,4	100
Efter barnets boende											
Lika mycket eller ungefär lika mycket hos båda föräldrarna	60,5	±1,5	33,0	±1,4	4,2	±0,7	1,2	±0,4	1,1	±0,3	100
Bara/mest hos mamman	24,8	±2,6	32,4	±2,6	18,7	±2,1	19,5	±2,3	4,6	±1,3	100
Bara/mest hos pappan	60,5	±3,5	31,9	±3,3	5,0	±1,6	1,0	±0,7	1,5	±0,9	100
På annat sätt	36,0	±7,9	26,3	±6,9	14,7	±6,2	19,3	±6,6	3,7	±3,1	100
Efter om föräldrarna kom överens tillsammans om hur barnet skulle bo											
Ja	55,8	±1,3	34,4	±1,3	6,1	±0,6	1,9	±0,4	1,8	±0,4	100
Nej, jag var aldrig med och bestämde	8,5	±2,5	17,1	±3,3	26,7	±3,9	44,6	±4,5	3,1	±1,7	100
Nej, den andra föräldern var aldrig med och bestämde	53,7	±8,0	26,8	±7,0	6,0	±4,0	10,1	±5,3	3,3	±3,0	100
Efter om de fick hjälp av någon utomstående att komma fram till hur barnet skulle bo											
Nej	54,2	±1,4	32,4	±1,3	6,9	±0,7	4,6	±0,6	2,0	±0,4	100
Ja, av kommunal familjerådgivning/socialtjänst	38,6	±4,7	37,7	±4,6	13,0	±3,1	9,2	±2,7	1,5	±1,1	100
Ja, av juridiskt ombud	36,1	±6,1	31,5	±5,7	15,0	±4,6	16,8	±4,7	0,5	±0,6	100
Ja, på annat sätt	39,0	±7,6	25,6	±6,5	10,8	±4,8	16,2	±5,7	8,4	±5,3	100

Tabell T7. Betalar du eller tar du emot underhåll (via egen överenskommelse eller via Försäkringskassan) för ditt barn? Föräldrar som har underhåll via Försäkringskassan eller som valt att ha underhåll. Procent

	Betalar underhåll		Tar emot underhåll		Summa
Mammor					
Totalt	4,8	±0,8	95,2	±0,8	100
Efter barnets boende					
Lika mycket eller ungefär lika mycket hos båda föräldrarna	11,1	±10,8	88,9	±10,8	100
Bara/mest hos mamman	1,3	±0,5	98,7	±0,5	100
Bara/mest hos pappan	97,2	±3,5	2,8	±3,5	100
På annat sätt	20,3	±9,6	79,7	±9,6	100
Pappor					
Totalt	69,0	±2,6	31,1	±2,6	100
Efter barnets boende					
Lika mycket eller ungefär lika mycket hos båda föräldrarna	67,1	±8,8	32,9	±8,8	100
Bara/mest hos mamman	97,3	±1,5	2,8	±1,4	100
Bara/mest hos pappan	3,7	±2,1	96,3	±2,1	100
På annat sätt	72,1	±12,3	27,9	±12,3	100

Tabell T8. Mammor och pappor efter vilka barn som bor i hushållet.

	Mammor				Pappor			
	Ensam-stående		Samman-boende		Ensam-stående		Samman-boende	
Mina barn	99,0	±0,3	39,2	±2,2	91,9	±1,0	37,2	±2,1
Mina och våra barn	-		32,1	±2,2	-		23,8	±1,9
Mina och dina barn	-		19,8	±1,7	-		24,6	±1,8
Mina, dina och våra barn	-		7,5	±1,2	-		8,7	±1,3
Våra barn	-		0,3	±0,3	-		1,5	±0,5
Dina barn	-		0,2	±0,2	-		0,8	±0,4
Dina och våra barn	-		0,0	±0,0	-		0,3	±0,3
Inga barn	1,0	±0,3	0,8	±0,3	8,2	±1,0	3,2	±0,8
Summa	100		100		100		100	